

PORIN KIRKKOSANOMAT

Syysnumero

Ryhmäristiside jokaiseen kotiin Porissa

3 • 1978

ÄÄNESTETÄÄN!

Jutta 6. lk

Tätä luokkaa en unohda

Muistan ensimmäisen koulupäiväni. Olin silloin seitsenvuotias. Nyt olen kaksitoistavuotias ja vielä samassa luokkayhteisössä.

Tunnen tämän luokan niin kuin omat taskuni. Useimmat ovat vanhoja, mutta toiset ovat tulleet myöhemmin. Aina kun joku vanha lähtee pois, jää hänen tilalleen uudelle paikka, mutta kalvava ikävä.

Joskus iltaisin kun ajattelen meidän luokkaa,

muistuu mieleeni luokkamme ensimmäisenä vuonna. Meitä oli kahdeksantoista, nyt kolmekymmentäkaksi. En haluaisi, että luokka muuttuisi yhtään. Pojat ovat kaikki yhtä kivoja. Tytöistä pidän yhtä paljon. Pikku-serkustani pikkiriikkisen enemmän.

Vaikka ensi vuonna muutamme koulua, ja luokka voi hajota, niin tätä luokkaa en koskaan unohda.

VOX POPULI, VOX DEI?

Otsikkona oleva latinkielinen sanonta on sanatarkasti suomennettuna: kansan ääni, Jumalan ääni. Tuo antiikin ajalta peräisin oleva fraasi asettaa enemmistön suorastaan jumalalliseen asemaan. Enemmistö on aina oikeassa, sen mielipiteissä näkyy Jumalan tahto. Tuskin kuitenkaan kukaan tämän lehden lukijoista allekirjoittaisi tällaista väitettä. Massat

voidaan saada kannattamaan mitä valheellisimpia ja väkivaltaisimpia ideologioita. Sen on historia toistuvasti osoittanut.

Vaalit ovat eräs keino saada esille kansan mielipiteet. Pian käydään kysymään näitä mielipiteitä myös seurakunnissamme. On luonnollista, että enemmistöt saavat eniten valtaa ja vastuuta. Mutta myös vähemmistöihin jäävillä on tärkeä tehtävä.

Siksi kenelläkään ei ole syytä jättää äänestämättä. Vain äänestäneellä on varaa myöhemmin lausua mielipiteensä siitä, miten kirkkovaltuusto ja seurakuntaneuvostot ovat asioita hoidelleet.

Kansan ääni ei ole Jumalan ääni. Mutta Jumalan tahto pääsee toteutumaan siellä, missä sitä tahtoa kysyen käydään vaaliurnille ja neuvotelupöytien ääreen.

Marraskuun seurakuntavaaleissa ehdokkaina olevien nimet sekä äänestyspaikat ja -ajat on julkaistu tässä numerossa

Kirkkosanomat, Pori 17. 10. 1978

Seurakuntavaaleihin!

Seurakuntavaalit ovat ovella. Ne ovat keskeinen tapahtuma seurakuntien elämässä. Porin tapaisessa seurakuntayhtymässä kaikkien kuuden seurakunnan ollessa yhteistaloudessa toimitetaan vaalit kussakin paikallisseurakunnassa kaksijakoisesti: valitaan jäsenet erikseen seurakuntaneuvostoon ja yhteiseen kirkkovaltuustoon. Vaalien tärkeys on siinä, että valituiksi tulevat vastaavat neljän vuoden ajan kaikista keskeisistä päätöksistä Porin seurakunnissa.

Ei vaadi syvällistä asioihin perehtymistä huomataksaan, kuinka suuriarvoista ja samalla vastuunalaista palvelutehtävää luottamushenkilöt seurakunnissa hoitavat. On muistettava, että heidän vastuualueensa laajenee seurakuntaneuvostosta ja yhteisestä kirkkovaltuustosta eri hallintoelinten asettamiin toimi- ja johtokuntiin. Yhteisten työmuotojen eli selektiivien johtokunnista mainittakoon esimerkinomaisesti diakoniakeskuksen ja nuorisokeskuksen, perheasiain neuvottelukeskusten sekä päiväkerhojen johtokunnat. On tarpeen, että mahdollisimman monipuolinen asiantuntemus kanavoituu luottamushenkilöiden välityksellä palvelemaan seurakuntien hengellistä rakentumista, sillä siitä seurakunnan toiminnassa aina ensisijaisesti on kysymys.

Käsitykseni mukaan seurakuntayhtymän piirissä liikkuvien erilaisten ajattelutapojen ja näkemyserojen olisi päästävä esiin. Näin voi tapahtua vain silloin, jos laaja-alainen aktiivisuus innostaa seurakuntalaiset joukoin liikkeelle marraskuun vaalipäivinä.

Arvioinnin aika

Tämän päivän koulussa huolettaa kaksi asiaa. Peruskoulu lähti liikkeelle uljaasta tavoitteesta: koko ihmisen monipuolisesta, tasapainoisesta kehittämisestä. Entä nyt? Ovatko maisemat avartuneet? Tuskin. Suhteettomasti aikaa ja voimia uhraataan moneen epätoivoiseen yritykseen, jonka mielekkyyttä opettajakaan ei pysty ymmärtämään. Tosin jo yhä useammin ja yhä pontevammin puhutaan esimerkiksi musiikin, kuvaamataidon, käden työn puolesta, mutta käykö kumminkin niin, että tositoimia odoteltaessa yhä useamman nuoren sielunmaisemat kapenevat ja latistuvat, tunne-elämä näivettyy, aito ja tuore kokeminen vaikeutuu.

"Me kasvatamme huomispäivän kansaa", sanomme. Ja kuitenkin olemme itse lujasti aikaan ja paikkaan sidotut, tomuun sidotut. Profeetaksi meistä tuskin monestakaan; kykenemmekö edes silmäilemään taaksepäin, ottamaan opiksi ja pitämään sen mikä hyvää on. Minkä painon panemme tiedoille, minkä työn arvostamiselle, lähimmäisen kunnioittamiselle, persoonalliselle suhteelle uskonnon, moraalien ja etiikan kysymyksiin, kyvyllä ottaa vastaan yhä uusia virikkeitä, olla avoin ja luova?

Annoimmeko periksi liian paljon vain tehdäksemme asiat helpoiksi? Rakennammeko valheellisen pettävää siltaa sukupolvien välisen kuilun yli? Ajatelkaa vaikka aamuhartautta: jokainen luokka omassa kopissaan, jostakin sokkeloisen rakennuksen uumenista virtaamassa tuskin tunnistettu ääni pulpetissaan vielä unisena kyhjöttävän oppilaan korviin. Uskotteko, että siinä toteutuu vanha viisaus: jokainen yksin Jumalansa edessä? Jääkö nuori yhä useammin yksin? Ja kuitenkin me tarvitsemme jokaista lähimmäistämme. Me tarvitsemme turvallisen tiedon siitä, että juuri me, pienet ja suuret, olemme yhdessä joka päivä yrittämässä kasvamista jostakin pois Jotakin kohti.

jalkapuuissa

Päiväkerhojen alueohjaaja Eeva-Mari Pälsi (vas.) seurakuntien lapsityön keskuksessa sekä lastenohjaaja Rakel Rimpelä Teljän kirkon päiväkerhosta

Mikä viehättää lapsityössä?

Rakel:

Se on yllätyksellistä, arvaamatonta, luovaa toimintaa. Se ei ole rutiniinomaista, koska työ tehdään lapsista käsin.

Eeva-Mari:

Uskon, että jokaista lapsen parissa työskentelevää kiehtoo lapsen oma, avoin persoona, jota on vielä mahdollisuus kasvattaa tiettyyn suuntaan. Suomessa on kasvatustavoitteena totuttu pitämään rakkauden lisäämistä ennen kaikkea kotia, vanhempia ja sisarusia kohtaan. Me seurakunnan työntekijät painotamme myös rakkautta Jumalaa ja isänmaata kohtaan. Tehtäväkenttä on todella kiehtova ja siinä tapahtuu joka hetki jotakin: lapsi on mukana kasvattamassa ympäristöään, meitä – hän on kiehtova ja haastava kasvatuskohde.

Onko "lapsi keskellämme" kuten kirkon vuosiaiheessa sanotaan?

Rakel:

Lapsi on keskellämme, kun hän saa vapaasti ja luovasti ilmaista itseään. Silloin ei ole, kun lapsi on jonkun itsetarkoituksena.

Eeva-Mari:

Lapsi hautautuu usein aikuisten maailmaan, emmekä huomaa, että myös lapsi pystyy antamaan meille aikuisille paljon, niin uskonnossa kuin arkipäivän toiminna.

Mitä seurakunnissa voitaisiin tehdä lapsen hyväksi?

Rakel:

Enemmän pitäisi pyrkiä lapsen tasolle, ja yrittää luopua aikuisen tärkeydestä. Ihmisläheisyys merkitsee eniten.

Eeva-Mari:

Seurakunnat ovatkin tehneet lapsen hyväksi jo paljon päiväkerhotoiminnassa. Lapsi saa olla kotona mahdollisimman monta tuntia päivästä, mutta saa toisaalta tavata myöteläjiä ja kasvattajia sekä virikkeellisen ja Jumalan sanaan tukeutuvan ympäristön päivän keskeisten tuntien aikana.

Mikä on asia, joka piristää syksyäsi?

Rakel:

Kaikki aurinkopäivät. Uusi työ, jota saan tehdä rukoillen sille siunausta. On iso asia, kun kirkko on ottanut omakseen päiväkerhotyön.

Eeva-Mari:

Myrsky ja sumu=luonnonvoimat, aavan meren äärellä. Ne antavat ajattelamisen aihetta Luojan suuresta voimasta, joka meitä kaikkia hallitsee. Tunne, että saan kokea sen kaiken rauhanomaisessa, turvallisuudessa ympäristössä.

Lama tuntui lähetystuloissa

Taloudellisen laman vaikutukset alkavat näkyä Suomen Lähetysseuran viime vuoden tuloissa. Lähetysseuran vuosikirja kertoo, että kotimaiset keräystulot kasvoivat edellisestä vuodesta vain 4,7 %. Se on alhaisin kasvuprosentti vuosikymmenen. Myös päätuloryhmä, lahja-, kolehti- ja juhlatulot, kasvoi vain 4,4 %. Seurakuntien virallisten avustusten kasvu sen sijaan oli vajaat 19 %. Viime vuoden lähetysmenojen kasvu oli 20 %.

Seurakuntien virallisia avustuksia lukuunottamatta Lähetysseuran tulot ovat pääosaltaan yksityisten lähetysystävien antamia lahjoja ja heidän henkilökohtaisen palvelunsa tuloista, todetaan vuosikirjaan sisältyvässä tilinpäätöksessä. Lahja-, kolehti- ja juhlatulot, joita kertyi viime vuonna 9,5 milj. mk, ovat edelleen suurin tuloryhmä. Seurakuntien virallisia avustuksia kertyi runsaat 4 milj. mk ja ne muodostavat toiseksi suurimman tuloryhmän. Kolmas pääryhmä ovat ompelu- ja työseuratulot, joita kertyi 3,4 milj. mk.

Lähetysseura on luterilaisen kirkkomme seurakuntien lähetystyön kanava. Yli 400 seurakuntaa on lähetyskannatuksensa perusteella Lähetysseuran jäseniä ja vuosikokouksen välityksellä voivat käyttää päätäntävaltaa. 530 seurakuntaa tukee nimikkotoiminnan puitteissa tietyn lähetystyöntekijän, kohteen tai kohdemaan työtä tai kustantaa Suomessa opiskelevan nuoren kirkon stipendiaatin opiskelun. Tämä ns. nimikkotoiminta on jatkuvasti laajentunut ja sen ulkopuolella on enää vain muutamia kymmeniä seurakuntia.

Kunkin maan tilanne vaikuttaa lähetystyön toimintamahdollisuuksiin sen kohdemaissa. Viime vuonna Lähetysseura koki sekä työntekijöiden paluun takaisin työkentälleen että vetäytymisen pois maasta. Helmikuussa voivat ensimmäiset työntekijät palata Angolaan puolentoista vuoden tauon jälkeen. Marraskuussa taas Lähetysseura kutsui työntekijänsä pois Etiopiasta maan sotatilanteen vuoksi. Monissa maissa, kuten esim. Namibiassa, lähetystyöntekijät ja kirkot elävät lähes sotatilan keskellä, mutta toimintaa on voitu jatkaa suuremmilla muutoksilla.

Lähetysseuralla on varsinaisia työalueita Afrikassa viisi ja Aasiassa neljä. Ne ovat Namibia, Angola, Senegal, Tansania ja Etiopia sekä Israel, Pakistan, Hongkong ja Taiwan. Lisäksi Lähetysseura on lähettänyt muutamia työntekijöitä eri kirkkojen ja kansainvälisten lähetysjärjestöjen palvelukseen Botswanaan, Bangladeshiin ja Papua-Uusi-Guineaan. Viime vuonna lähetettiin työntekijöitä yhteistyötehtäviin myös Nepaliin. Vuodenvaihteessa eri maissa toimi 179 Lähetysseuran lähettämää työntekijää.

SINUA TAHTOO KUUNNELLA

15566

**PALVELEVA
PUHELIN**

PÄIVYSTYS JOKA YÖ KELLO 21-06

Perheasiain
neuvottelukeskus

Eteläpuisto 10
(pihanpuoli)
palvelee arkinen 9-16

ajanvaraus 9-12
p. 11 735

Pedagoginen koulutoimenjohtaja Viljo Pihlajamäki

Koulu ja seurakunta yhteistyössä

Seurakunnan tehtävänä on sekä opettaa että palvella. Opettamis- ja palvelutyö kohdistuvat kaiken ikäisiin ihmisiin, siis myös lapsiin ja nuoriin. Koulun tehtävänä on niinkään lasten ja nuorten opettaminen sekä kasvattaminen. Koulun työtä voidaan myönteisessä mielessä pitää oppilaan palvelemisena. Koska opettaminen ja kasvattaminen, ts. yhteisöön kuuluvien jäsenen palveleminen, on sekä koulun että seurakunnan työskä, on luonnollista, että koulu ja seurakunta toimisivat näissä tehtävissä yhteistyössä.

Nuorten ihmisten kasvattaminen on todella vaativaa ja vastuunalaista työtä. Kasvatustöseen merkitsee enemmän kuin jonkin oppikurssin suorittamista. Tästäkin syystä olisi perusteltua, että kasvatuksesta vastuussa olevat laitokset, koulu ja seurakunta, voisivat yhdistää voimavaroja ja tarmonsa sekä keinoja.

Itse asiassa ajatus tällaisesta yhteistyöstä ei ole uusi. Tässä kirjoituksessa on tarkoitus ensiksi todeta ne toimintamuodot, joita koulu ja seurakunta yhteistyössä tekevät sekä esittää joitakin toivomuksia, joita koulun puolella odotetaan yhteistyöllä olevan.

Kun koulun lukuvuosi elokuussa alkaa, toteutuu välittömästi ensimmäinen koulun ja seurakunnan yhteinen tapahtuma, sillä joko toisena tai kolmantena koulupäivänä oppilaat osallistuvat lähikirkossa pidettävään kouluvuoden alkajaisjumalanpalvelukseen. Tilaisuuteen mennään opettajien johdolla, ja tarvittaessa käytetään linja-autokuljetusta. Lähes poikkeuksetta kaikkien koulujen oppilaat käyvät koulunkäyntiin liittyvänä toimintana kirkossa joulukuun alkuun.

vuoden viimeisinä päivinä järjestetään eri kirkkoissa vielä päättäjaisjumalanpalveluksia.

Koululaisjumalanpalvelusten ohella toinen tapahtuma, jolloin oppilaat saavat näyttöä koulunsa ja seurakunnan välisestä yhteistyöstä, on pappien ja muiden seurakuntatyöntekijöiden pitämät päivänavaukset. Toisilla kouluilla tämä tapahtuu säännöllisesti, esimerkiksi kerran kahdessa viikossa, mutta on kouluja, joihin vierailija seurakunnasta saapuu harvoin.

Kun edellä mainittuun kahteen yhteistoimintamuotoon vielä lisätään se, että koulut saavat satunnaisesti joitakin seurakunnan järjestämiä tilaisuuksia esitteleviä monisteita, on kerrottu kaikki, mikä voidaan nykyisellään katsoa suoranaisiksi koulun ja seurakunnan väliseksi yhteistyöksi.

Aluksi esitettyjen perustelujen nojalla sekä siitä syystä, että näin hengellisen heräämisen lisääntymisen aikana on monia uskonnollisista asioista ja yleensä seurakunnan toiminnasta kiinnostuneita oppilaita, sopii toivoa koulun ja seurakunnan välisen yhteistyön laajentumista.

Mitä se voisi olla, kun muistetaan, että näissä asioissa on oppilaille korostettava vapaaehtoisuuden merkitystä. Periaatteessa seurakunnat varmaan ottavat koulut toimintansa kohteiksi entistä tehokkaammin, mitä todistaa se, että niillä on erityinen kouluasiaintoimikunta. Mutta mitä se tekee? Voisivatko opettajat ja oppilaat esittää toivomuksia käsiteltäviksi asioiksi jne? Suunnattakoon yleiskysely kouluille.

Toivomukset yhteistyön lisäämiseksi voisi oikeastaan aloittaa ehdottamalla muutoksia nykyisiin toimintoihin. — On nykyisiä, jotka olettavat, et-

tä Jumalaa voi palvella vain kirkossa. Osoitettakoon, että vaikka kirkko on sitä tarkoitusta varten pyhitetty, niin jumalanpalvelus voidaan pitää esim. oman koulun juhlasalissa. Toimintaa voitaisiin suorittaa lyhennetyssä sisällön mukaisesti, mutta se toisi asian keskelle arkea. Pienemmissä kouluissa voisi tilalla olla hartauspuhe.

Tiedetään hyvin, että tämän toteuttamisen esteenä laajemmasta määrin on seurakuntatyöntekijöiden suuri työmäärä. Asiaa kannattaa kuitenkin miettiä, koska se olisi avain muidenkin odotusten täyttymiseksi. Heidän henkilökohtaiset käyntinsä uskontotunneilla luokissa ovat monella tavalla positiivisia: syntyy suora kontakti seurakuntaan; esityksen yksilöllinen sävy uskonasioissa on vaikuttavaa; tilanne erottuu normaalista koulutyöstä, ja se muistetaan.

Erityisesti kannattaa korostaa sitä, että yhdelle luokalle suunnattu esitys on verrattomasti tehokkaampaa kuin suuryhmälle annettava opetus.

Erilaisia koulun ulkopuolisia nuorisotilaisuuksia varten laaditaan, paljon vaivaa nähdessä, erinomaisia esityksiä, mutta kuulijakunta saattaa olla varsin pieni. Nämä puheet yms. voitaisiin monistaa kouluille, ja käyttää siellä joko aamunavauksissa tai oppitunneilla.

Seurakunnalla on runsaasti sellaista asiaa, josta se haluaisi informoida kouluja. Kuitenkin informaatiojärjestelmä puuttuu, vaikka henkilöt kouluissa jo ovat olemassa. Em. kouluasiaintoimikunta voisi esim. nimetä jokaiselle koululle opettajan (vapaaehtoisia on), joka ottaisi tehtäväkseen kouluihin suunnattujen asioiden välittämisen. Vastaava tiedottajaverkosto voitaisiin luoda myös oppilaista vähitellen.

Pastori Pekka Harne Aamuhartaudesta päivänavaukseen

"Yksi värssy virsikirjasta veisataan ja joku opettajista, kernaaimmin oppilaitoksen rehtori tai johtajatar, taikka myös se opettaja tai opettajatar, joka hoitaa uskonnonopetusta, pitää lyhykäisen rukouksen, jonka ohessa myös jotkut soveliaat raamatunlauseet ovat pantavat nuorison sydämelle." Kukapa Kirkkosanomien yli 20-vuotiaista lukijoista ei muistaisi koulun aamuhartausta: jonnossa marssimista, raskasilmasta voimistelusalista, rehtorin ajatuksia Korkeimmasta ja musiikinopettajan harmonin poljentoa. Ikäyystymistä, pakko-syöttöä joidenkin mielestä, mutta kuitenkin liikkeelleläh-tää Jumalan sanan edestä ja pääoman hankkimista elämää varten se oli!

"Päivän työ aloitetaan lyhyellä päivänavauksella, jossa käsitellään persoonallisuuden kannalta merkityksellisiä, oppilaiden elämään, koulun ja yhteiskuntaan liittyviä aiheita ja johon lisäksi kuuluu virsilaulua, tai muuta yhteislaulua tai muuta musiikkia. Päivänavauksen tulee myönteisellä tavalla liittyä koulussa annettavaan uskonnolliseen ja eettiseen kasvatukseen." Vuoden 1872 koulujärjestyksen ohje on vaihtunut peruskouluasetuksen kahdeksanteen pykälään, jono pulpetissa nuokkumiseen, rehtorin ääni ja ilmeet vähemmän persoonalliseen kovaääniseen ja virsi "purkkimusiikkiin".

Kunkin koulun ja koulunjohtajan olemassaolo vaikuttaa ratkaisevasti siihen, mitä päivänavaukset käytännössä ovat. Porin seurakunnat palvelevat tässä tilanteessa huolehtimalla useissa kouluissa yhdestä päivänavauksesta viikossa. Myönteiset yhteydet koulun ja seurakunnan välillä rikastuttavat kumpaakin. Opettajat saavat tervetulleeseen hengähdystauon omien päivänavaustensa lomassa, oppilaat edes "pikayhteyden" seurakunnan työntekijään ja kaikki yhdessä "persoonallisuuden kannalta merkityksellisen" hyvän sanoman Taivaan Isältä. "Hän herättää aamu aamulta minun korvani kuulemaan opetuslasten taval-la" Jes. 50:4. "Sovelijaat raamatunlauseet" on edelleenkin pantava nuorison sydämelle.

Päivänavaus ei viitoita tietä vain uuteen työpäivään. Parhaimmillaan se voi olla turvallinen tienviitta loppuelämäksi sekä yksilöille että heidän kauttaan koko kansakunnalle. "Herran pelko on viisauden alku, hyvä ymmärrys kaikille, jotka sitä noudattavat" Ps. 111:10.

Yhteydenottoja eri oppilaitoksiin

Opiskelijälähetysten pastori Markku Sumiala kertoo, että järjestön taholta on pidetty yhteyttä vuosien varrella lähes kaikkiin Satakunnan yläasteisiin ja lukioihin. Viimeinen suurempi tempaus oli viime keväänä, jolloin Porista lähteneet teologian opiskelijat kiersivät lukioissa ja pitivät ns. lukioaktion. Siihen sisältyi vierailuja uskontotunneilla sekä iltatilaisuuksia seurakuntien

tiloissa.

Ala-astevierailuja on tehty ns. junioriteinipäivien yhteydessä. Tällöin on käyty kutsu-massa lähistön kouluista oppilaita mukaan päiville. Lisäksi pyritään pitämään yhteyttä kouluissa toimiviin rukouspiireihin.

Tärkeä muoto on myös opistoissa tapahtuva hengellinen toiminta. Tämän elvyttämiseksi on oppilaitoksissa pidetty kut-

suittoja, joilla on erityisesti yrittetty tavoittaa opiskelunsa aloittaneita. Vakinainen toiminta tapahtuu viikottain Vähä linnankatu 22 B:ssä; päätilaisuutena on joka toinen sunnuntai pidettävät seurat, sanoo Markku Sumiala.

Porin seurakuntien nuorisokeskuksen toiminnassa on otettu huomioon myös yhteydet ammattikouluun. Nuorisodiakonin taholta on koulussa järjestetty

keskustelupäivystystä, kertoo kenttä- ja koulutussihteeri Torsti Lettoranta. Erityisesti hän sanoi iloitsevan siitä, että tänä syksynä voitiin järjestää ammattikoulu-laiten jumalanpalvelus. Aikaisemmin on ollut ammattikoulu-vierailuja jokaisella luokalla. Mikäli voimia riittää tällaiseen työmuotoon, pyritään toiminta vastaisuudessa elvyttämään, mainitsi Lettoranta.

Koulutoimentarkastaja Erkki Annala:

Koulun uskonnonopetuksen tavoitteista ja tehtävistä

Keskustelu koulun uskonnonopetuksesta on viime vuosina ollut hyvinkin vilkasta, jopa kärjekästä. On keskusteltu uskonnon opetuksen määrästä samoin kuin sen laadusta, siis siitä, onko opetus objektiivista vai tunnustuksellista. En haluaisi tässä kirjoituksessa kuitenkaan puuttua enää tähän keskusteluun, viittaan vain opetusministeriön kansliapäällikön viime kevään lausumaan. Siinä hän totesi mm., että "suunnitelmat tunnustuksellisen uskonnonopetuksen poistamisesta Suomen kouluista tai uskonnonopetuksen määrän vähentämisestä on viimeistään nyt syytä haudata, sillä eduskunnassa käyty koulupoliittinen keskustelu sa-

moin kuin monet yleisen mielipiteen ilmaukset ovat osoittaneet, että Suomen kansan huomattava enemmistö on sitä mieltä, että koulujen uskonnonopetus tulee säilyttää tunnustuksellisena, ja että samassa keskustelussa on käynyt ilmi, että uskonnonopetuksen määrä yleissivistävän koululaitoksen piirissä, peruskoulussa ja lukiossa, halutaan säilyttää ja tulee säilyttää entisellään". Tähän keskusteluun osallistumisen sijasta yritän nöyrästi tutkistella koulun uskontokasvatuksen tavoitteita samoin kuin tehtäviä ja merkitystä tämän päivän monin tavoin ahdistuneelle nuorelle.

Tavoitteista

Tavoitteisto jaetaan tämän päivän opetuksessa yleisiin uskontokasvatuksellisiin tavoitteisiin ja uskonnonopetuksen varsinaisiin osatavoitteisiin. Yleissivistävän koululaitoksen uskontokasvatuksen tavoitteet voidaan mielestäni tiivistää seuraaviksi tavoitealueiksi, joihin meidän kouluväen tulisi yhdessä oppilaittemme kanssa pyrkiä:

1. Jokaiselle ihmiselle jotkut asiat ovat pyhiä. Kun me pyrimme tähän tavoitteeseen, me opimme kunnioittamaan toisen ihmisen elämäntapojensa ja samalla kehityksensä itsenäisiksi sekä toisten kanssa elämään ja yhteistyöhön kykeneviksi ihmisiksi.

2. Koko meidän maailmankuvamme ja yhteiskuntaelämäme rakentuu kristilliselle traditiolle. Kun uskontokasvatukselle on tällainen tavoite asetettu, on tarkoituksenaan opettaa meidät näkemään, että Jumalan tahtoon kuuluu oikeudenmukaisen ja inhimillisen yhteiselämän rakentaminen ja että yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuminen on Jumalan antama mahdollisuus palvella lähimmäistämme.

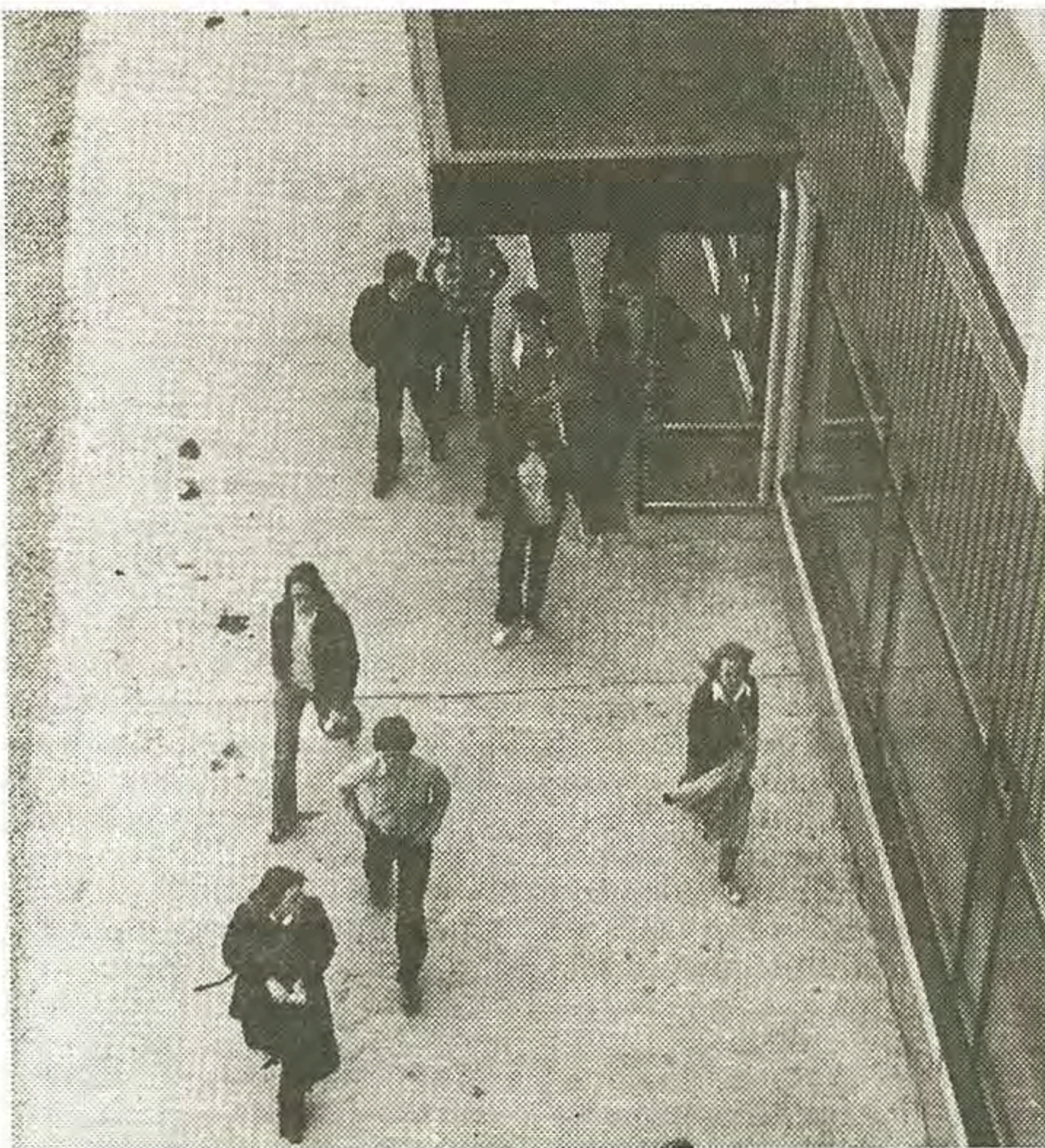
Olisi ymmärrettävä, että Jumalan tahdon toteutuminen yhteiskunnassa edellyttää sekä yksilöiden uudistumista että rakenteiden ja ratkaisujen oikeudenmukaisuutta. Jumalan tahtoon kuuluu pyrkimys eturistiriitojen rauhanomaiseen ratkaisemiseen sekä kansakunnan piirissä että kansainvälisessä suhteissa. Ihmisen tehtävänä on käyttää vastuullisesti luon-

toa ottaen huomioon myös tulevat sukupolvet. Edelleen tämä uskontokasvatuksen tavoite merkitsee, että meidän kaikkien koulun piirissä työskentelevien tulee yhdessä pyrkiä tiedostamaan työelämänsä ja vapaa-ajan viettoon liittyviä ongelmia ja etsimään niihin kristillisestä uskosta käsin ratkaisuja.

3. Koulun uskonnonopetus ja uskontokasvatus on tunnustuksellista. Kansanomaisesti sanottuna tämä merkitsee sitä emeritusarkkipiispamme sanoja lainatakseni, ettei koulussa saa kulua yhtään uskontotuntia niin ettei siellä puhuttaisi jotain Kristuksesta. Tunnustuksellisuus ei merkitse tiedon merkityksen väheksymistä tai uskonollisen tiedon antamisen lopettamista, vaan tiedon antamisen ohella ja lisäksi koko ihmisen hoitamista niin, että me oppisimme jäsentämään kristillisen uskon omaan elämäntilanteeseen. Tunnustuksellisuus ei myöskään ole mitään pakottamista johonkin valmiiseen kaavaan, meidän emme usko kristinuskoon vaan Kristukseen, jolle kaikki pakko ja kaavamaisuus on vierasta, tunnustuksellisuus merkitsee yksilön valinnanvapauden korostamista mutta samalla sen seikan esillä pitämistä, että tavallinen ihminen voi turvallisesti kohdata Jumalan ihan tavallisessa jokapäiväisessä elämässään.

Uskontokasvatuksella on tärkeä tehtävä myös pyrkiä vaikuttamaan ihmisten keskinäisiin suhteisiin ja kanssakäymiseen, siis saattaa nuoremme ja itsemme opettelemaan yhdessä elämisen vaikeata taitoa. Olen vuosien varrella paljon keskustellut erilaisten nuorten kanssa ja tällöin yllättäen todennut, että erottavia tekijöitä on paljon. Jopa sellainen seikka on tullut ilmi, että kun tiedetään jonkun kuuluvan esimerkiksi uskonnolliseen yhteisöön, toisina jätettävät karttavat kanssakäymistä. Eritoten nuorten kohdalla uskonnollisuus on selvästi ollut este yhdessäoloon muiden kanssa. Samanhenkiset yhdistyvät – vähinko vain, toisihenkisiä torjuen, jopa keräten voimia vihasta toisin ajattelevia kohtaan. Jos näin on yleisesti, voimme nöyrästi todeta, että koulomme uskontokasvatus on silloin mennyt pahasti pieleen ja kauaksi Kristuksesta.

Nyt alkaneena lukuvuotena meidän on yhdessä kyseltävä, voisimmeko irtautua entisestä asenteestamme, jos se on esteenä ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Ihmissuhteittemme kulmakiviä on muun muassa anteeksipyyntö yhdessä anteeksiannon kanssa. Me tiedämme, että anteeksipynnön ja anteeksiannon asteikon on oltava valtava riittäkseen peittämään inhimillisen elämän tarpeet ja vaatimukset – tuonpuoleisista puhumattakaan. Ja mikä on luonnollisempi ympäristö näitten asioiden oppimiseen ja harjoitteluun kuin koulun uskontotunnit ja muut koulun uskontokasvatuksen piiriin luettavat toiminnot. Kehotetaanhan meitä jo Raamatussa anta-

maan anteeksi seitsemänkymmentä kertaa seitsemän, ja olen vakuuttunut, että tuon 490 keran jälkeen jatko sujuu jo rutilla, vanhasta tottumuksesta.

Tällä kaikella edellä sanotulla haluan sanoa, että meidän tulee nyt alkaneena lukuvuotena lähteä uskontokasvatukseen samme tapakasvatukseen tavoin entistä enemmän asenteistamme muihin ihmisiin. Mikäli siinä suhteessa jotakin arvokasta saavutetaan, samassa määrin huomispäivän yhteiskunnassamme kunnioitetaan nykyistä enemmän toista ihmistä, hänen henkistä, fyysistä ja uskonnollista loukkaamattomuuttaan. Toivotaan niin! Heikoinkin toivo on toivottomuuden rinnalla aivan verraton juttu. Ja tämän toivon ylläpitäjinä uskonnonopettajat ovat avainasemassa.

Koulun uskontokasvatuksen tehtävistä ja merkityksestä

Jo Luther opetti meidät kyslemään "Mitä se on?" ja "Kuinka se kaikki meidän keskellämme tapahtuu?". Kuten kirjoitukseni alussa totesin, tämän päivän nuori on monella tapaa ahdistunut ihminen. Monet tutkimukset ovat osoittaneet, että tämän päivän lapset pelkäävät tulevaisuutta hylätyksi. Edelleen on todettu, että nuorten vieraantuminen yhteiskunnasta lisääntyy perhesiteiden hölymisen seurauksena, ammattiin valmistumisen pitkittyminen hidastaa ammatillisen identiteetin syntymistä, nuorten työnsaantimahdollisuudet huononevat jatkuvasti, taloudellinen tilanne ahdistaa. Kun lisäksi koulunkin tavoitteet ovat liikaa suuntautuneet asioiden

oppimiseen ja opettamiseen, tämäkään ei ole tuonut nuorelle ihmiselle elämisen taitoa. Seurauksia on alkanut näkyä kahdenlaisia: nuorten itsemurhat ovat kohtuuttomasti lisääntyneet mutta toisaalta on alkanut ilmetä uskonnollista etsimistä.

Edellä kuvattu koulunuorisomme tilanne on suuri haaste kasvattajille. Ja kun uskontokasvatus on yksi koulukasvatuksen tärkeimmistä osa-alueista, nykyinen tilanne on erityisen suuri haaste koulumme uskonnonopetuksesta vastaaville ja sitä hoitaville opettajille. Nyt jos koskaan meidän on ennakkoarvioitavasti selvitettävä, mitä on tehtävä. Syrjänevät, ahdistunut nuori mielestäni tarvitsee kipeimmin kanavaa, jota pitkin hän saa välitetyksi tunnetilansa ja jopa mahdolliset ajatuksensa itsemurhasta. Näiden kanavien aukaiseminen vaatii aktiivista asioihin puuttumista, jota mielestäni tämän päivän uskonnonopetuksesta jossain määrin puuttuu. Luontevinta on osoittaa nuorta kohtaan aitoa kiinnostusta, huolenpitoa ja ymmärtämystä ilman minkäänlaisia tuomitsemisasenteita. Auttamistilanteessa on voitava puhua kaikista kysymyksistä, sanoisin että myös itsemurha-aikeista, täysin avoimesti ja asiallisesti. Tässä tilanteessa ei saa pyrkiä kättä kättämittaan arkaluontoisista aiheista. Uskontokasvatuksen tärkein tehtävä tässä ja nyt onkin se, että me pyrimme rakkauden hengessä valamaan nuoriimme toivoa ja uskoa tulevaisuuteen. Se on nykyaikana vaikea tehtävä, mutta uskon, että yhdessä Kristuksen kanssa siinäkin onnistumme.

Kokemuksia koulusta

Varhaisimman kokemukseni koulusta muistan ensimmäisestä päivästä asti. Äitimme toivat meidät luokkaan. Opettaja sanoi äideille, että meidät jätetään nyt yksikseen kahdeksi tunniksi. Minä pelästyin kauheasti, sillä luulin, että opettajakin lähtee. Kun äitini tuli kertomaan, että hän tulee hakemaan minut, hän myös selitti, ettei opettaja lähde pois. Se oli minulle suuri helpotus. Olihan minulla edes opettaja, johon turvautua. Aluksi pelkäsin muita oppilaita, mutta solmittiin niitä ystävyksiäkin. Ensimmäisinä päivinä en osannut kulkea suuressa koulussa, jossa käytäviä

oli niin monta.

Leena 6. lk

Luokkatoverini oli hyvä ystäväni. Kävin hänen kodissaan iltapäivällä ja ihmettelin, miksi eteisessä oli suuria pahvilaatikoita. Muuttoako varten?

Sinä torstaipäivänä en pystynyt keskittymään oppitunneilla. Olin kuin horroksissa. Eija lähtee! Eija pakkaa! Pääsimme koulusta kahdeltatoista. Melkein kaikki tytöt itkivät ja halusivat Eijaa. Minä olin itkenyt jo aikaisemmin, mutta en voinut nytkään peittää kyynelitäni. Ikävöin Eijaa. Alan ymmärtää, että ystävinä me elämme kum-

pikin omaa elämäämme.

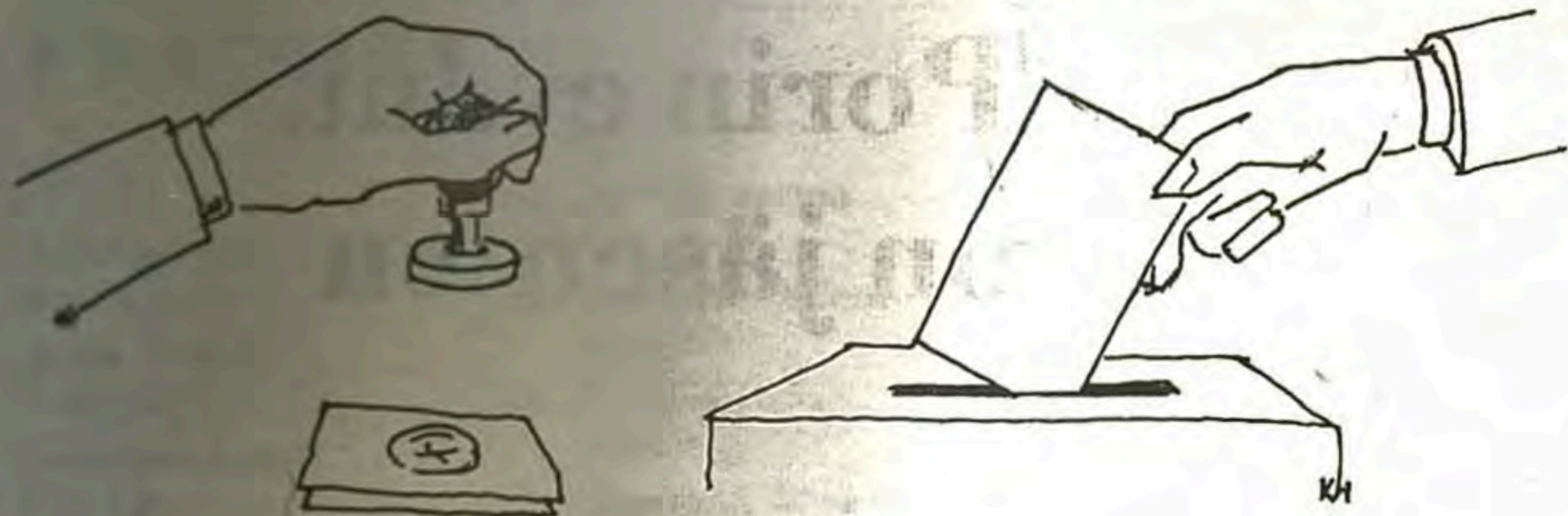
Sari 6. lk

... luokkatoverini Juha, josta käytän lempinimeä Vilku, on taitava. Soitan hänelle ehkä jo tänään, jolloin sovimme tapaamisesta. Vilku on kiva ja reilu kaveri. Hän ei puhu pahojaa selän takana.

Mika

— Peli oli 3-1, kun tuli syöttö ja Jorma potkaisi pallon maaliin päin. Se meni suoraan alnurkkaan. Jorma oli yllätynyt ja me huusimme: "Hyvä Jorma!" Viides luokka on kova vastustaja meille, mutta me yritämme voittaa heidät ja he tietysti meidät.

Toni 6 lk

Seurakuntavaalit marraskuussa!

Porin yhteiseen kirkkovaltuustoon ehdolla 221 seurakuntalaista

Marraskuun toisena sunnuntaina, 12. päivänä, alkavat maassamme seurakuntavaalit, jotka järjestetään luottamushenkilöitten valitsemiseksi seurakuntien hallintoelimiin seuraavaksi

nelivuotiskaudeksi. Porin evankelis-luterilaisissa seurakunnissa valitaan jäsenet yhteiseen kirkkovaltuustoon sekä seurakuntaneuvostoihin.

Nyt valittavien hallintoelinten toimikausi on neljä vuotta, vuodet 1979-82. Porin jokaisessa kuudessa seurakunnassa - Keski-Porissa, Teljässä, Reposaaressa, Pihlavassa ja Ahlaissa - on seurakuntaneuvosto, jonka tehtävänä on huolehtia hengellisistä asioista. Porin seurakunnat ovat yhteistaloudessa, joten yhteinen kirkkovaltuusto huolehtii kaikista taloudellisista asioista. Se hyväksyy mm. seurakuntien talousarvion, päättää rakentamisesta, virkojen perustamisesta sekä kirkollisen ennakkoero-työn suuruudesta. Yhteisen kirkkovaltuuston

vaalia varten on Porissa asetettu ehdokkaita yhteensä 221, joista vain 60 valitaan. Tuomiokapitulin määräämän paikka-jaon mukaan Teljän seurakunta saa valtuustopaikoista eniten, 18 paikkaa, Keski-Porin seurakunta 16, Länsi-Pori 10, Pihlava 8 sekä Reposaaressa ja Ahlaisten seurakunnat kumpikin 4 paikkaa.

Vaalikelpoisia seurakuntavaaleissa ovat 21 vuotta ennen vaalikauden alkua täyttävät "kristillisestä harrastuksesta tunnetut" seurakuntalaiset. Viime vaaleihin nähden oleelli-

nen muutos on se, että seurakuntaneuvostoihin valitaan huomattavasti enemmän jäseniä kuin aikaisemmin kirkkoneuvostojen nimellä tunnettuihin elimiin. Seurakuntaneuvostoon valitaan Keski-Porin ja Teljän seurakunnassa 20, Länsi-Porissa 18, Pihlavassa 16 sekä Reposaaressa ja Ahlaisten seurakunnassa 12. Seurakuntaneuvoston puheenjohtajana on kirkkoherra. Hallinnon uudistuksen toteuduttua vuoden 1977 alussa kirkkoherrat menettivät äänioikeutensa valtuustossa. Kirkkovaltuuston puheenjohtajankin on oltava nykyisin maallikko.

Seurakuntavaalit 1978

Vaalit alkavat 12. 11. ja päättyvät viimeistään 17. 11.

Vaaleissa

— ovat äänioikeutettuja ne konfirmoidut seurakunnan jäsenet, jotka ennen tämän vuoden alkua ovat täyttäneet 18 vuotta,

— ovat vaalikelpoisia ne äänivaltaiset seurakunnan jäsenet, jotka ennen vuotta 1979 täyttävät 20 vuotta,

— noudatetaan suhteellista vaalitapaa.

Vaalien tuloslaskenta

saadaan aloittaa kaikissa seurakunnissa vasta perjantaina marraskuun 17. päivänä vaalien kestoajasta riippumatta.

Äänioikeus

Vuoden 1978 vaaleissa ovat äänioikeutettuja ne konfirmoidut seurakunnan jäsenet, jotka ennen vaalivuoden alkua ovat täyttäneet 18 vuotta ja olleet seurakunnan jäsenenä 1. 7. 78 alkaen.

Vaalitunnuksia ei sallita

Ehdokaslistassa ei saa olla mitään tunnusta tai kirjoitusta, josta ilmenisi listaan kuuluvien ehdokkaiden jokin mielipide. Esimerkiksi poliittisia tai uskonnollisia tunnuksia ei sallita. Ehdokaslistojen yhdistelmässä on yhteinen otsake, josta käy ilmi, mitä vaalia varten ne on laadittu.

Edellisissäkään vaaleissa ei mitään tunnuksia sallittu. Jälkikäteen Kirkon tutkimuslaitos kuitenkin tiedusteli, kuinka moni valitsijayhdistyksistä oli perustettu poliittisiin ja kuinka moni epäpoliittisiin perusteisiin. Tällöin kävi ilmi, että kun sopuvaa ei oteta lukuun, oli kirkkovaltuuston vaalia varten 157 seurakunnassa pelkäs-

tään poliittisia valitsijayhdistyksiä. Sellaisia seurakuntia, joissa ei kirkkovaltuuston vaalia varten ollut lainkaan poliittisia valitsijayhdistyksiä, oli yhteensä 127.

Vaalitoimitus

Kuhunkin äänestyspaikkaan on pantava nähtäväksi kirkkovaltuuston tai ja seurakuntaneuvoston vaalia varten eriväriset ehdokaslistojen yhdistelmät. Äänestyksessä käytetään painettua vaalilippuja, jonka tulee olla samanvärisen kuin ehdokaslistojen yhdistelmä.

Äänestäjä merkitsee vaalilippuun sen ehdokkaan numeron, jolle hän tahtoo antaa äänensä. Jollei äänestäjä hyväksy ketään ehdokasta, hän kirjoittaa vaalilippuun sen ehdokkaan nimen, jota hän haluaa äänestää sekä hänen ammattinsa ja asuinpaikkansa.

Äänestäjä voi käydä äänestämässä seurakunnan alueella missä äänestyspaikassa tahansa.

Kaksi viikkoa ja viikko ennen vaaleja seurakunnan kirkoissa luetaan ja paikkakunnalla leviävässä sanomalehdessä ilmoitetaan vaalien äänestyspaikat ja -ajat.

Seurakuntavaalien pääpiirteet

— Vaalit toimitetaan joka neljäs vuosi samanaikaisesti koko maassa.

— Kirkkovaltuuston ja seurakuntaneuvoston kaikki jäsenet ja varajäsenet valitaan samalla kertaa neljäksi vuodeksi.

— Valitsijayhdistykset nimeävät ehdokkaat etukäteen.

— Listoissa ei käytetä muita tunnuksia kuin järjestysnumeroa.

— Kukin äänestää vain yhtä ehdokasta yhteen hallintoelimeen.

— Vaaleissa noudatetaan suhteellista vaalitapaa.

Seurakuntien hallintoelimet

Ylin päätösvalta kirkkovaltuustolla

Ylintä päätösvaltaa seurakunnissa käyttää kirkkovaltuusto, jonka nimenä seurakuntayhtymissä on yhteinen kirkkovaltuusto. Kirkkovaltuuston tehtävissä ei hallinnon uudistuksen yhteydessä ole tapahtunut kovin suuria muutoksia. Valtuusto käyttää seurakunnan ylintä päätösvaltaa mm. seuraavissa asioissa:

- seurakunnan omaisuudesta päättäminen
- rakennusten rakentaminen ja hautausmaan perustaminen
- maksujen määrääminen hautapaikoista
- uuden seurakunnan perustaminen, seurakunnan jakaminen, lakkauttaminen tai muu muuttaminen
- seurakunnan virkojen perustaminen ja lakkauttaminen. Pakollisia virkoja ovat kirkkoherran, kanttorin ja diakonian virat. Muut ovat valtuuston harkinnassa.
- talousarvion vahvistaminen.

- kirkollisen ennakkoero-työn hinnasta päättäminen
- seurakunnan omaisuuden hallinnon ja hoidon valvonta
- tilien tarkastaminen

— seurakunnan edellisen vuoden tilinpäätöksen vahvistaminen sekä tili- ja vastuuvapaudesta päättäminen

— asiat, joissa päätöksen tekemiseen vaaditaan määränemmistö tai joissa päätös on alistettava

— muut asiat, jotka kirkkovaltuuston on kirkkolain, sen täytäntöönpanomääräysten tai yleisen lain tai asetuksen mukaan käsiteltävä.

Yhteinen kirkkovaltuusto valitsee yhteisen kirkkoneuvoston, joka on valmistelija toimeenpanoelin.

Lisäksi yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy seurakuntayhtymän perussääntönsä. Yhteinen kirkkovaltuusto voi myöntää yhtymän seurakunnille varoja, joiden käyttämisestä seurakuntaneuvosto päättää.

Seurakuntaneuvosto johtaa paikallistasolla

Täydellisessä yhteistaloudessa olevilla seurakunnilla on kullakin seurakuntaneuvosto. Seurakuntaneuvoston tehtävänä on

— olla seurakunnan hengellisen työn ja muun toiminnan yleisessä johdossa sekä muutoin edistää seurakunnan tarkoituksen toteutta-

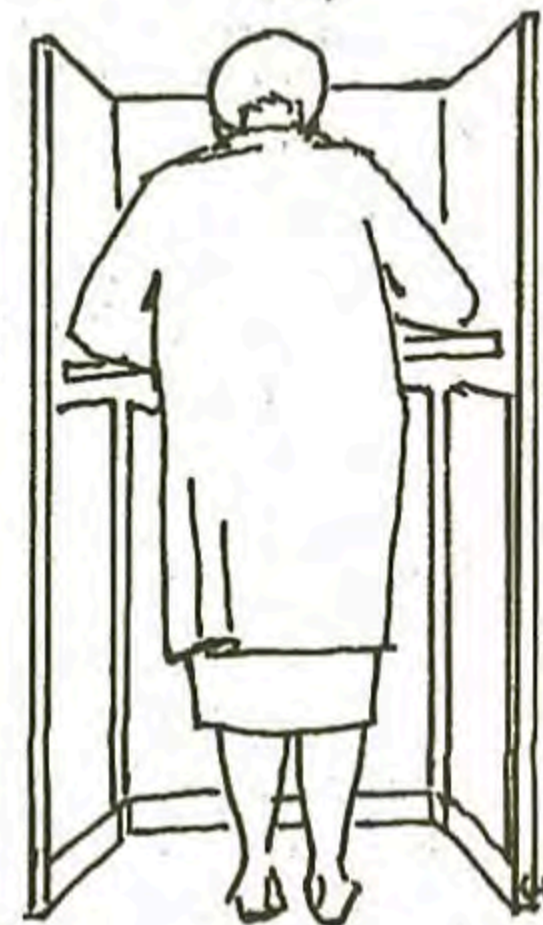
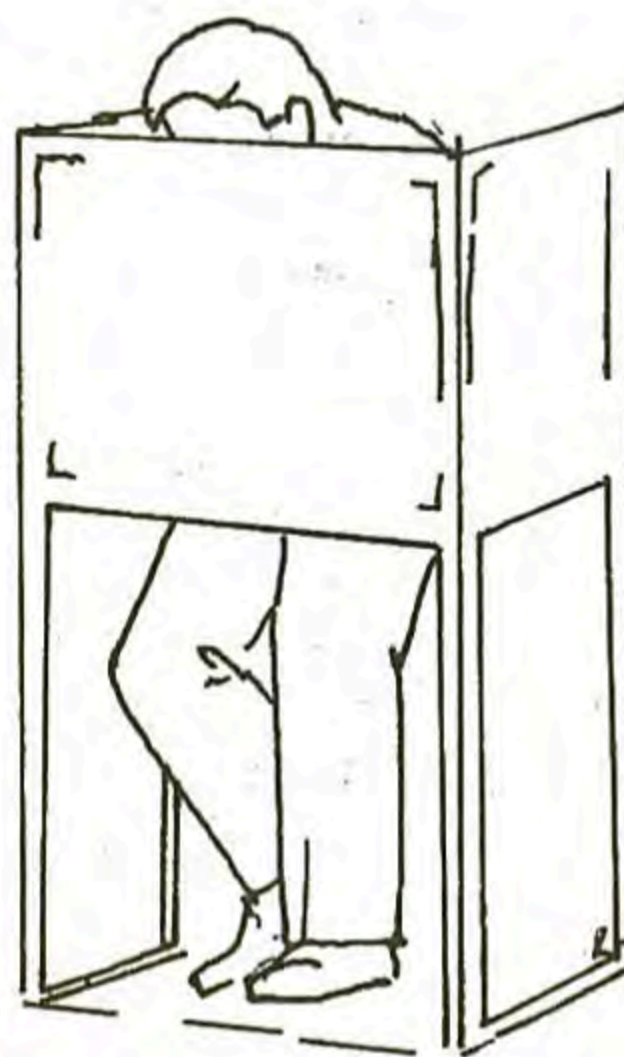
mista. Seurakuntaneuvoston toimivalta hengellisissä asioissa on yleinen. Sitä rajoittavat varsinaisesti vain perussääntönsä määräykset, jotka osoittavat, mitkä tehtävät hoidetaan yhteisesti yhteisen kirkkoneuvoston ja sen alaisten lauta- ja johtokuntien toimesta.

— päättää kirkolliskokouksen hyväksymien kirkollisten kirjojen käytäntöön ottamisesta, mikäli seurakunnalle on siinä jätetty päätösvaltaa

— tehdä yhteiselle kirkkovaltuustolle seurakuntaelämän edistämiseksi tarpeelliseksi katsomiaan esityksiä

— valmistella omalta osaltaan yhteisessä kirkkovaltuustossa esille tulevat asiat

— huolehtia seurakunnan yleisestä hallinnosta sekä hoitaa seurakunnan taloutta ja omaisuutta. Paikallisseurakunnan hallintorutiinista huolehtiminen kuuluu seurakuntaneuvostolle, vaikka täydellinen yhteistalous asettaakin tiukat rajat. Itse asiassa seurakuntaneuvosto on paikallistasolla ainoa hallintoelin. Siten kaikki se, mitä erikseen ei perussääntönsä ole mainittu yhteisesti hoidettavaksi, kuuluu seurakunnan omaan toimivaltaan. (KT)

Äänioikeus on jokaisella konfirmoidulla seurakuntalaisella, joka on täyttänyt 18 vuotta 1. 1. 1978 mennessä.

Ehdokaslistojen yhdistelmät Porin ev.lut. seurakuntien kirkkovaltuuston jäsenten vaalissa marraskuussa 1978

PIHLAVA

I	12 Ilomäki Leo
teknikko
2 Friman Kauko
osastopäällikkö	13 Jämiä Mikko
opettaja
3 Haapasaari Heikki
tullipäällysmies	14 Korpela Matti
metsäteknikko
4 Kaarnametsä Vieno
työnjohtaja	15 Koskinen Juhani
tarjoushinnoittelija
5 Leppänen Kalevi
turbiinihoitaja	16 Lindblad Väinö
maanviljelijä
6 Salokangas Väinö
traverssinkuljettaja	17 Mattila Pirkko
vanhainkodin johtaja
7 Siltanen Veikko
ylipalomies	18 Ouramo Arvo
konttorivirkailija
8 Tuominen Maila
siistijä	19 Pelttari Raila
farmaseutti
9 Koskinen Raili
opettaja	20 Rönholm Arvi
insinööri
II	21 Santala Sulo
rakennusmestari
10 Antola Jerkko
rehtori	22 Vainio-Mattila Kauko
maanviljelijä
11 Heinonen Mimmi
liikkeenharjoittaja	

REPOSAARI

I	7 Kotilehto Ulla
rouva
2 Säämäki Kauko
maanviljelijä	II
3 Vaasio Viljo
palokersantti	8 Gröönroos Aila
sosiaalitarkkailija
4 Palonen Rauni
insinööri	9 Ljungman Tapio
pumpumies
5 Hacklin Raimo
insinööri	10 Salo Sirkka-Liisa
vt. paikallisjohtaja
6 Jämsä Irja
rouva	11 Tall Aatos
työtekniikko

PORIN TELJÄ

I	22 Miilunpalo Eeva
terveydenhoitaja	42 Kalliola Pentti
asentaja
2 Airio Kirsti
toimitusjohtaja	23 Nevanranta Erkki
insinöörioppilas	43 Kekki Kristiina
sosiaalityöntekijä
3 Alava Arvo
varikonpäällikkö	24 Norri Unto
rakennusmestari	44 Kivimäki Tauno
ulosottoapulainen
4 Aura Liisa
toimistonhoitaja	25 Nurmi Visa
opiskelija	45 Laelma Merja
toimitsija
5 Happonen Pauli
opetusneuvos	26 Ojansuu Aino
lääkäri	46 Lehtinen Kirsti
toimistovirkailija
6 Hjulberg Eino
autoilija	27 Paavola Elli-Esteri
sairaanhoitaja	47 Myötämäki Yrjö
kirvesmies
7 Innola Pirkko
lastentarhanopettaja	28 Pekola Antti
kapteeni	48 Mäkelä Reino
talonmies
8 Jalonen Marja
merkonomi	29 Pintilä Sirkka
merkonomi	49 Reimakoski Anja
siivooja
9 Ketola Niilo
ylivääpeli evp	30 Ruuska Terttu
konekirjoittaja	50 Ruohola Tuovi
työsuojeluvaltuutettu
10 Kohijoki Maunu
komisario	31 Sairanen Urho
maanviljelijä	51 Saarelainen Pentti
liikunnanohjaaja
11 Kopsa Reetta
merkonomi	32 Santala Osmo
peruskoulunopettaja	52 Saarni Sulo
asemamies
12 Korhonen Heikki
insinööri	33 Suonpää Mikael
ostonvalvoja	53 Sattilainen Seppo
opiskelija
13 Kujanpää Heikki
opettaja	34 Tarri Matti
peruskoulunopettaja	54 Soivio Heimo
A-klinikan johtaja
14 Kuusisto Meimi
terveydenhoitaja	35 Teponoja Lilja
rouva	55 Suonsyrjä Eino
etumies
15 Kärkkäinen Irja
opetusneuvos	36 Uusitalo Lauri-Jaakko
insinöörioppilas	56 Syrjälä Jouko
insinööri
16 Lahtinen Pertti
rakennusmestari	37 Vastela Katri
lastenohjaaja	57 Särkölä Vieno
metallityömies
17 Laikkamaa Erkki
toimitusjohtaja	38 Vuori Veikko
vaatturi	58 Takko Reijo
rehtori
18 Lehtinen Martti
matkasihteeri	II	59 Tuomisaari Hellä
emäntä
19 Lehtonen Lauri
opettaja	39 Erämies Heikki
työnjohtaja	60 Viljanen Pekka
puutarhatyöntekijä
20 Lehtonen Ritva
myyntisihteeri	40 Haanpää Kalevi
rakennusinsinööri	III
21 Löytömäki Arvi
hallintopäällikkö	41 Kallio Aino
liikeapulainen	61 Laine Markus
ekonomi
		62 Pärssinen Matti
putkiasentaja

KESKI-PORI

I	II	28 Hämäläinen
Sirkka Liisa
kotitalouden lehtori	41 Molkkari Erkki
kaivinkoneenkuljettaja	55 Tuomala Aarne
liikkeenharjoittaja
2 Hannula Pentti
konttorikonemekaanikko	15 Aalto Eino
peruskoulun rehtori	29 Härmeaho Eino
autoilija	42 Nurmi Tuula
hammaslääkäri	56 Turpela Seppo
rehtori
3 Koski Mertsä
puuseppä	16 Alvio Anna-Maija
rouva	30 Juusela Annamaija
varatuomari	43 Nyman Anita
hammaslääkäri	57 Tuulos Ritva
kotitalousopettaja
4 Lammi Altti
apulaiskaupunginsihteeri	17 Anttila Anneli
lehtori	31 Juusela Ilkka
varatuomari	44 Ojala Anneli
lääket.lis.	58 Vaajakari Jorma
maanviljelijä
5 Lehtisalo Kaija
opettaja	18 Anttila Mikko
maanviljelijä	32 Järvenpää Erkki
varatuomari	45 Ojala Martti
asianajaja	59 Vainio Reitto
työnjohtaja
6 Mäenpää Osmo
lastenhuollonsihteeri	19 Ekko Aino
kotitalousopettaja	33 Järvi Raili
lehtori	46 Paavolainen Sirkka
emäntä	60 Viljanen Jarmo
valtiot.maist.
7 Niinisalo Aini
rouva	20 Haavisto Sulo
maanviljelijä	34 Kaijanen Armas
varastonhoitaja	47 Piisi Tauno
varatuomari	61 Viljanen Matti
insinööri
8 Niinisalo Pirkko
tehdastyöläinen	21 Harne Linnea
hammaslääkäri	35 Kaijanen Esko
maanviljelijä	48 Porri Toimi
autoilija	62 Wirola Maija
rouva
9 Nordman Ulla
toimistonhoitaja	22 Heikkilä Enni
toimistoapulainen	36 Kaipio Kaino
fil.maist., vararehtori	49 Rantanen Esa
ylioppilas	
10 Peltomaa Raili
pankkivirkailija	23 Hein Anna-Liisa
opettaja	37 Kataja Varo
maanviljelijä	50 Saarinen Soili
sihteeri	III
11 Rautavuori Rauni
opettaja	24 Heino Ossi
kelloseppä	38 Leppäkoski Liisa
liikenneopettaja	51 Säteri Pirkko
varatuomari	63 Anttila Atte
hioja
12 Sorahuoma Tuomo
palomestari	25 Heinonen Anja
rouva	39 Mattila Antti
lehtori	52 Taimi Taisto
liikkeenharjoittaja	64 Pelkonen Lauri
työnopettaja
13 Valtala Liisa
siivooja	26 Helander Aune
vakuutusvirkailija	40 Merimäki Aune
kirjanpitäjä	53 Talke Anneli
tekstiiliopettaja	65 Halonen Vuokko
rouva
14 Vähähäkä Kyllikki
sitoja	27 Huttunen Irja
opettaja		54 Tamminen Pekka
teknikko	66 Halonen Raija
liikkeenharjoittaja

LÄNSI-PORI

I
2 Hiltunen Eino
paloiesimies
3 Lehto Henrik
maanviljelijä
4 Lempinen Lauri
ylipalomes
5 Lempinen Tauno
paloiesimies
6 Mäkelä Saimi
rouva
7 Nyberg Leo
toimitusjohtaja
8 Pantsar Altti
nosturinkuljettaja
9 Salonen Mailis
keittäjä
10 Siitonen Harri
työtekniikko
11 Terho Else
siivooja
12 Vähäkylä Leo
ylietsivä

II
13 Aaltonen Matti
kiinteistönvälittäjä
14 Ahonen Esko
varastonhoitaja
15 Airola Airi
lehtori | 16 Anttila Jorma
fil. maist.
17 Eloranta Reima
insinööri
18 Erkkilä Reino
maanviljelijä
19 Haakana Mikko
dipl.ins.
20 Hammass Pekka
henkilöstösihteeri
21 Haukioja Arvo
osastopäällikkö
22 Honkanen Juhani
erikoislääkäri
23 Ihalainen Pentti
kartoittaja
24 Iso-Anttila Maija
emäntä
25 Kiviportti Erkki
agrologi
26 Kivistö Jorma
maanviljelijä
27 Korpela Simo
lehtori
28 Kuuri-Riutta Pentti
agrologi
29 Kättylä Antti
insinööri
30 Lahtinen Helvi
kirjanpitäjä
31 Laikio Pertti
luottojohtaja | 32 Lilja Veikko
työnjohtaja
33 Mikkelsso Lauri
maanviljelijä
34 Niiniviita Irene
ompelija
35 Nissilä Taisto
autonkuljettaja
36 Nätkin Sulo
autokoripuseppä
37 Perälä Niilo
koulutoimenjohtaja
38 Saarinen Aulis
kauppatekniikko
39 Salonen Esko
maanviljelijä
40 Uusitalo Veikko
maanviljelijä
41 Varantola Dimitri
puutarhuri
42 Ylijoki Helmi
seurakuntasisar

III
43 Toivonen Viljo
konttoristi
44 Lähteenmäki Samuli
dipl.ins.
45 Peltomäki Uuno
piiritarkastaja
46 Rainio Pentti
metsäteknikko |
|---|---|---|

AHLAINEN

I
2 Heliö-Silmu Annikki
laitosmiehen vaimo
3 Koski Hannu
maanviljelijä
4 Ahokas Eino
maanviljelijä
5 Kyynäräinen Markku
maanviljelijä

II
6 Inberg Jaakko
metsänhoitaja
7 Jaakkola Hilkka
terveydenhoitaja
8 Mäkiavaara Olavi
rakennusmestari
9 Sarmila Sinikka
puhelunvälittäjä
10 Syrjälä Viljo
kansliasihteeri
11 Vihermaa Pentti
vakuutustarkastaja | III
12 Laiho Leila
opettaja
13 Lammi Erkki
asentaja
14 Rajala Antti
maanviljelijä
15 Ojala Olavi
maanviljelijä
16 Tuomela Sakari
kalastaja

IV
17 Kallio Martti
autoilija
18 Koivuviita Hannu
palomies
19 Suominen Vieno
metsätyönjohtaja
20 Virta Pirkko
rouva |
|---|---|

Vaikka kaikilla Porin ev.lut.seurakunnilla on
yksi yhteinen kirkkovaltuusto,
voit äänestää sinnekin vain
oman seurakuntasi ehdokasta.

Ehdokaslistojen yhdistelmät Porin ev.lut. seurakuntien seurakuntaneuvostojen jäsenten vaalissa marraskuussa 1978

KESKI-PORI

I
67 Anttila Atte
hioja
68 Pelkonen Lauri
työnohjaaja

II
69 Dietrich Helvi
liikeapulainen
70 Hannula Pentti
konttorikonemekaanikko
71 Heino Irmeli
kodinhoitaja
72 Huhtaviita Aili
tehdastyöläinen
73 Kellberg Anni
vahtimestari
74 Koskinen Jaakko
varastonhoitaja
75 Lammi Altti
apulaiskaupunginsihteeri
76 Lehtisalo Kaija
opettaja
77 Mäenpää Osmo
lastenhuollonsihteeri
78 Niinisalo Aini
rouva
79 Nordman Ulla
toimistonhoitaja
80 Peltomaa Raili
pankkivirkailija
Rautavuori Rauni
opettaja
Sorakuoma Tuomo
palomestari | 83 Valtala Liisa
siivooja
84 Vähähäkä Kyllikki
sitoja

III
85 Aro Touko
ylivahtimestari
86 Ekko Aino
kotitalousopettaja
87 Forsberg Maija-Liisa
rouva
88 Harne Linnea
hammaslääkäri
89 Hein Anna-Liisa
opettaja
90 Heino Ossi
kelloseppä
91 Heinonen Anja
rouva
92 Helander Aune
vakuutusvirkailija
93 Huttunen Irja
opettaja
94 Hämäläinen Sirkka Liisa
kotitalouden lehtori
95 Hänninen Sirkka
sairaanhoitaja
96 Kaipio Kaino
fil.maist., vararehtori
97 Kaijanen Armas
varastonhoitaja
98 Kaijanen Esko
maanviljelijä | 99 Kallio Eila
talouskoulun johtaja
100 Kataja Varo
maanviljelijä
101 Mattila Elvi
lastenohjaaja
102 Molkari Erkki
kaivinkoneenkuljettaja
103 Mäki-Hokkonen
Marja-Terttu
perheenemäntä
104 Niistomäki Terttu
kampaaaja
105 Ojala Anneli
lääket.lis.
106 Porri Toimi
autoilija
107 Ranki Kaino
opettaja
108 Rinta-Jouppi Helena
hammaslääkäri
109 Sederholm Marianne
pankkivirkailija
110 Säteri Pirkko
varatuomari
111 Taimi Aino
rouva
112 Taimi Seija
laborantti
113 Turtola Raili
teol.maist.
114 Vaajakari Jorma
maanviljelijä |
|--|--|--|

PIHLAVA

I
23 Elonen Eila
konttoristi
24 Friman Kauko
osastopäällikkö
25 Haapasaari Heikki
tullipäälysmies
26 Harinen Kirsti
opettaja
27 Kaarnametsä Vieno
työnjohtaja
28 Koskela Mirja
siistijä
29 Lehtivuori Tuula
kerroshoitaja
30 Leppänen Kalevi
turbiinihoitaja
31 Mantere Arvi
autoilija
32 Nordlund Tauno
sähköasentaja
33 Nordlund Sinikka
siistijä
34 Salokangas Väinö
traverssinkuljettaja
35 Siltanen Aila
siistijä
36 Toivonen Seija
konttoristi
37 Tuominen Maila
siistijä
38 Virtanen Lasse
varastoapulainen | II
39 Antola Jerkko
rehtori
40 Hacklin Lea
lastenohjaaja
41 Heinonen Mimmi
liikkeenharjoittaja
42 Ilomäki Leo
tekniikko
43 Javanainen Leena
merkonomi
44 Kormanen Irja
toimistovirkailija
45 Korpela Matti
metsäteknikko
46 Koskinen Juhani
tarjoushinoittelija
47 Laurila Mirja
kotitalousopettaja
48 Mattila Pirkko
vanhainkodin johtaja
49 Ouramo Arvo
konttorivirkailija
50 Penttilä Eila
postinkantaja
51 Rönholm Arvi
insinööri
52 Santala Sulo
rakennusmestari
53 Suni Eila
postinhoitaja
54 Väinö-Mattila Kauko
maanviljelijä |
|---|--|

PORIN TELJÄ

I		II		III	
63	Happonen Pauli opetusneuvos	80	Norri Unto rakennusmestari	96	Kallio Aino liikeapulainen
64	Hyyti Aune kamreeri	81	Ojanperä Lea pankkivirkailija	97	Kivimäki Tauno ulosottoapulainen
65	Innola Pirkko lastentarhanopettaja	82	Ojansuu Aino lääkäri	98	Laelma Merja toimitsija
66	Ketola Niilo ylivääpeli evp	83	Pohjavirta Onni laitosmestari	99	Lehtinen Kirsti toimistovirkailija
67	Kohijoki Maunu komisario	84	Salokangas Eero kuormaajankuljettaja	100	Myötämäki Yrjö kirvesmies
68	Kopsa Reetta merkonomi	85	Sipi Terttu päiväkodin johtaja	101	Mäkelä Reino talonmies
69	Kuusisto Meimi terveydenhoitaja	86	Sumiala Marja opettaja	102	Reimakoski Anja siivooja
70	Kärkkäinen Irja opetusneuvos	87	Sundell Kalle sähköasentaja	103	Saarelainen Pentti liikunnanohjaaja
71	Lehtinen Martti matkasihteeri	88	Suonpää Mikael ostonvalvoja	104	Soivio Heimo A-klinikan johtaja
72	Lehtonen Lauri opettaja	89	Syrjä Hannu veturinkuljettaja	105	Suonsyrjä Eino etumies
73	Lehtonen Ritva myyntisihteeri	90	Syrjä Liisa lehtori	106	Syrjälä Jouko insinööri
74	Linkola Juhani metsänhoitaja	91	Teponoja Lilja rouva	107	Takko Reijo rehtori
75	Lukka Irja emäntä	92	Vuori Veikko vaatturi	108	Tuomisaari Hellä emäntä
76	Löytömäki Arvi hallintopäällikkö			109	Viljanen Pekka puutarhатыöntekijä
77	Miilunpalo Eeva terveydenhoitaja	93	Haanpää Kalevi rakennusinsinööri		
78	Mikola Aulis metsänhoitaja	94	Hahlman Aino toimistonhoitaja	110	Laine Markus ekonomi
79	Nevanranta Erkki insinöörioppilas	95	Hakanpää Hilkka keittiöapulainen	111	Pärssinen Matti putkiasentaja

LÄNSI-PORI

I		II		III	
47	Ahola Risto puutarhuri	62	Perälä Niilo koulutoimenjohtaja	77	Järvenreuna Tauno asentaja
48	Alhanen Pirkko apulaishkanslisti	63	Rantala Aila apulaistoimistosihteeri	78	Lehto Henrik maanviljelijä
49	Ekko Timo lehtori	64	Reunamo Juha tekniikko	79	Lempinen Lauri ylipalomies
50	Eloranta Pirkko fil.maist.	65	Riihimäki Aili opettaja	80	Lempinen Tauno paloiesimies
51	Haakana Mikko dipl.ins.	66	Riittakari Maija-Liisa kauppias	81	Mäkelä Saimi rouva
52	Iso-Anttila Maija emäntä	67	Saarin Aulis kauppatekniikko	82	Nyberg Leo toimitusjohtaja
53	Jakobsson Irja työnjohtaja	68	Säämäki Ritva apuhoitaja	83	Salonen Mailis keittäjä
54	Kiviportti Sirkka pankkivirkailija	69	Taimi Eino maanviljelijä	84	Siitonen Harri työtekniikko
55	Kivistö Jorma maanviljelijä	70	Tommila Antti liikkeenharjoittaja	85	Suominen Kerttu puhelinmyyjä
56	Korpela Simo lehtori	71	Torvela Sirkka sihteeri	86	Takala Eero sähköasentaja
57	Koskenvaara, Kosti vahtimestari	72	Uusivuori Pirkko terveydenhoitaja	87	Vähäkylä Leo ylietsivä
58	Kovanen Unto opettaja	73	Willman Jukka puutarhuri		
59	Laaksonen Hely pankkivirkailija			88	Rainio Pentti metsäteknikko
60	Myllymäki Soili systeemisuunnittelija	74	Hiltunen Eino paloiesimies	89	Paukkunen Ilmari kirvesmies
61	Perko Hannu peruskoulunopettaja	75	Hjulgren Pentti autonkuljettaja	90	Vuonokari Kauko laitosmies
		76	Jylhäsaari Heikki toiminnanjohtaja	91	Toivonen Eero konttoristi

REPOSAARI

I		II		III	
12	Lindroos Paula myymäläapulainen	18	Weckström Elli nosturinkuljettaja	24	Sandberg Eila konttoristi
13	Ljungman Tapio pumpumies	19	Anttoora Heikki maanviljelijä	25	Tilander Kirsti erikoissairaanhoitaja
14	Nurminen Mirjam rouva	20	Vaasio Viljo palokersantti	26	Kotilehto Ulla rouva
15	Nylund Olavi talonmies	21	Lauro Mariel toimistonhoitaja evp	27	Peltola Kyllikki apteekkari
16	Sjöholm Tauno levyseppä	22	Jämsä Irja rouva	28	Meriläinen Margit pankkivirkailija
17	Tall Sisko arkistonhoitaja	23	Grönroos Irja rouva	29	Hacklin Ritva lastentarhanopettaja
				30	Koskinen Heikki ulosottoapulainen

AHLAINEN

I		II		III		IV	
21	Heliö Oiva maanviljelijä	27	Mattila Anja farmaseutti	32	Honkamäki Kalevi maanviljelijä	40	Kallio Martti autoilija
22	Nordman Leena myymäläapulainen	28	Mellin Irma terveydenhoitaja	33	Iitti Marja-Leena ompeleija	41	Kataja Hilja taimitarhатыöntekijä
23	Pakkasela Riitta kauppias	29	Mäkivaara Olavi rakennusmestari	34	Laiho Leila opettaja	42	Koivuviita Hannu palomies
24	Koivisto Jukka maanviljelijä	30	Sarmila Sinikka puhelunvälittäjä	35	Lammi Erkki asentaja	43	Peltomäki Toivo metsätyömies
25	Savolainen Liisa maanviljelijän vaimo	31	Weckström Henry peruskoulunopettaja	36	Mäkinen Martta puutarhатыöntekijä	44	Virta Pirkko rouva
26	Vesterlund Siiri konttoristi			37	Ojala Olavi maanviljelijä		
				38	Rajala Antti maanviljelijä		
				39	Tuomela Sakari kalastaja		

Äänestyspaikat ja -ajat seurakuntavaaleissa 12.-17. 11. 1978

Ahlainen

Ahlaisten kirkko	sunnuntaina klo 11.15-15.00
Pohjajoen rukoushuone	maanantaina klo 17.00-19.00
Lampin koulu	tiistaina klo 16.00-19.00
Pirttijärvi, Toivo Seppänen	keskiviikkona klo 17.00-19.00
Kellahden koulu	torstaina klo 16.00-19.00
Ahlaisten kirkko	perjantaina klo 15.00-18.00

Keski-Pori

Keski-Porin kirkko	sunnuntaina klo 12.00-20.00
Keski-Porin kirkko	maanantaina klo 16.00-20.00
Satakunnan keskussairaala	tiistaina klo 12.00-13.00
Porin kaupunginsairaala	tiistaina klo 13.30-14.30
Päärnäisten kunnalliskoti	tiistaina klo 15.00-16.00
Toukarin koulu	tiistaina klo 16.30-18.00
Lytylän rukoushuone	tiistaina klo 18.30-20.00
Ruosniemen kirkkokeskus	keskiviikkona klo 16.00-20.00
Keski-Porin kirkko	torstaina klo 16.00-20.00
Keski-Porin kirkko	perjantaina klo 12.00-18.00

Länsi-Pori

Länsi-Porin kirkko	sunnuntaina klo 11.15-14.00
Rauhanpuisto 1	sunnuntaina klo 18.00-20.00
Lattomeren kirkko	maanantaina klo 17.00-19.00
Niittymaan Pienviljelijä-yhdistyksen talo	tiistaina klo 17.00-19.00
Viasveden Mäntypirtti	keskiviikkona klo 16.00-17.30
Preiviikin seurakuntatalo	keskiviikkona klo 18.30-20.00
Pietniemen kerhohuone	torstaina klo 17.00-19.00
Länsi-Porin kirkko	perjantaina klo 16.00-18.00

Pihlava

Pihlavan kirkko	sunnuntaina klo 11.15-14.00
Mäntyluodon seurakuntakoti	sunnuntaina klo 16.00-19.00
Pihlavan kirkko	maanantaina klo 16.00-19.00
Seurakunnan kerhohuone	tiistaina klo 14.00-19.00
Kaanaassa, Santojentie 15 B	keskiviikkona klo 14.00-19.00
Kyläsaaren seurakuntatalo	perjantaina klo 14.00-18.00
Pihlavan kirkko	

Porin Teljä

Teljän kirkko	sunnuntaina klo 11.15-14.00
Väinölän kirkko, Päkintie 1	sunnuntaina klo 16.00-20.00
Kerhohuone, Yrjönkatu 27	maanantaina klo 16.00-20.00
Seurakuntakoti, Annankatu 29	tiistaina klo 9.00-12.00
Diakonialaitoksen Martintalo	tiistaina klo 13.00-15.00
Seurakuntatalo, Rauhanpuisto 1	tiistaina klo 16.00-19.00
Katinkurun maja	keskiviikkona klo 10.00-12.00
Kerhohuone, Saarentie 85	keskiviikkona klo 16.00-18.00
Kartanon koulu, Kartanontie 35	torstaina klo 16.00-18.00
Teljän kirkko	perjantaina klo 15.00-18.00

Reposaari

Reposaaren kirkko	sunnuntaina klo 11.15-16.00
Lampaluodon koulu	keskiviikkona klo 14.00-18.00
Seurakuntakoti, Merimiehenk. 1	torstaina klo 17.00-19.00
Reposaaren kirkko	perjantaina klo 16.00-18.00

Pyhäkoulussa ja päiväkerhossa seurakunta tulee lasten elämään

Oheinen valokuva on SPY:n 90-vuotisjuhlan päätösesityksestä Lapsi keskelläme, jonka esitti Sacri Ludi ohjaajansa Marjatta Haapasen johdolla.

- Seurakuntien lapsityön piirissä on 110.000 pyhäkoululaista ja 80.000 päiväkerholaista.
- Päiväkerhoissa käy 45 prosenttia 4–6-vuotiaista. Rippikoulua lukuunottamatta mitään ikäryhmää ei koota seurakunnan toimintaan yhtä tehokkaasti.
- Pyhäkoululaisten määrä väheni voimakkaasti 60-luvulla ja tämän vuosikymmenen alkupuolella. Nyt lasku on hidastunut ja eräissä kaupunkiseurakunnissa kääntynyt nousuunkin.
- Tällä hetkellä ei ole mitään syytä, mikä estäisi ajattelemasta myönteisesti pyhäkoulun tulevaisuudesta, sanoo Suomen Pyhäkouluyhdistyksen pääsihteeri, pastori Pertti Luumi.

Seurakunnissa suoritettavan lapsityön keskus- ja palvelujärjestönä toimii Suomen Pyhäkouluyhdistys. Se huolehtii seurakuntien varhaiskasvatustyöhön liittyvästä koulutus-, julkaisu- ja ohjelmatoiminnasta.

Pyhäkouluyhdistys täytti tänä vuonna yhdeksännymmentä vuotta. Yhdistys perustettiin Tampereella pidetyn pappeinkokouksen yhteydessä 23. 8. 1888.

Pyhäkoululla on pitkät perinteet

Pyhäkoulun perinteet kirkollisena lapsityömuotona ovat pitkät. Sen kaltaista toimintaa oli Suomessa jo 1700-luvun jälkipuolella. Pyhäkoulu on myös yleismaailmallinen ja useimpien kirkkokuntien käyttämä työmuoto. Uskonnollisen kasvatuksen osuus on siinä korostuneempi kuin muissa lapsityön muodoissa.

Pyhäkoulu on yhä selvemmin löytänyt paikkansa lasten ja varhaisnuorten jumalanpalveluksena. Siinä on kysymys seurakunnan perustehtävästä. Se ohjaa sekä yhteiseen jumalanpalvelukseen että toteuttaa seurakunnan opetustehtävää, sanoo pastori Luumi.

Pyhäkoulu kokoa 3–14-vuotiaita. Tämän ikäisestä väestöstä se tavoitti 1974 kirkon tutkimuslaitoksen mukaan 14 %. Poikien osuus pyhäkoululaisista on selvästi alle puolet, vuonna 1975 37 %. Opettajista

miespuolisia on vain 8 %. Kolmasosa pyhäkoululaisista on yli kymmenvuotiaita.

Päiväkerhot levinneet työmuodoista nopeimmin

Päiväkerhot ovat kirkon työmuodoista nopeimmin leviittäytyneet yli maan. Niihin osallistuvien lasten luku on kasvanut niin voimakkaasti, että huolimatta pyhäkoululaisten vähenemisestä kirkon lapsityössä mukana olevien määrä on kokonaisuudessaan jatkuvasti kasvanut.

Päiväkerho on ollut myönteinen yllätys, jota kirkossa ja yhteiskunnassa ei kenties vielä ole osattu kyllin paljon arvostaa, sanoo Pertti Luumi.

Päiväkerhon ja pyhäkoulun toisiaan täydentävää luonnetta on alettu korostaa yhä enemmän. Päiväkerhossa seurakunta tuo sanomaansa lapselle ymmärrettävällä tavalla leikin, laulun ja askartelun myötä. Samalla sen sosiaalinen palvelutehtävä koetaan hyödyllisenä.

Seurakuntien palkkaamina työskentelee päiväkerhoissa noin 3.000 lastenohjaajaa ja toiminnanohjaajaa. Heidät koulutetaan kirkon kasvatusasiain keskuksen valvonnassa eri kansanopistoissa. Pyhäkouluyhdistys järjestää erityiskursseja ja valmistaa ohjelmistoja.

"Lapsi tarvitsee uskovaa aikuista"

Maassamme toimii noin 20.000 pyhäkoulunopettajaa. Heistä kaksi kolmasosaa on saanut jonkintasoista koulutusta tehtävänsä, kertoo Pyhäkouluyhdistyksen koulutussihteerin, teol. lis. Seppo Alaja.

Lasten koulutus- ja vaativuustaso kasvaa jatkuvasti. Pyhäkoulun opettajien olisi pysyttävä kehityksessä mukana. Koulutuksen yhtenäistämiseksi ja tason kohottamiseksi valmistellaan parhaillaan pyhäkoulunopettajan tutkintoa. Tavoitteena on saada tutkintojärjestelmä käyntiin ensi vuonna.

Tällä hetkellä koulutus rakentuu kurssien varaan. Uuden pyhäkoulunopettajan eteen tulee ensin alkeiskurssi, joka täh-

tää pyhäkoulun apuopettajan toimimiseen yhdessä kokeneemman opettajan kanssa. Senäiseen pyhäkoulun pitarvittavia valmiuksia aetaan pyhäkoulunopettajan ruskurssilla.

Seppo Alaja katsoo, että häkoulun toiminnassa olekeisintä pedagogisesti päteopettajavaiomien saamiLapsi tarvitsee ennen kaikvierelleen uskovaa aikuisenka voi tukea hänen uskonmänsä kasvamista.

Uusin työmuoto tukee perhekokonaisuutta

Pyhäkouluyhdistyksen u työala on perhekasvatus. Tämä vielä paikkaansa ets toiminta pyrkii sellaisten t muotojen löytämiseen, jotka kevat perhekokonaisuutta. I merkkejä ovat perhekirkkehtoluokkatyö ja perhelel Kristillisen kasvatuksen paik ei ole vain kirkon toimintam doissa, sen painopiste on ko na, sanoo pääsihteeri Luu "Tähän asti on koteja kas tustehtävissä tuettu vain hän, mutta sen sijaan syyte paljon."

Perhekasvatustyö on läh nyt ottamaan vastuuta my kunnallisten päiväkotien i kontokasvatuksesta. Seuraku nalla on velvollisuus huoleht sellaistenkin lasten kristillise tä kasvatuksesta, jotka eiv ole mukana seurakunnan työ sä, Luumi sanoo.

Mikä on hyvä lastenkirja?

Mikä lastenkirja on hy lastenkirja? Kysymykseen voi vastata yhdellä nimel ikään kuin olisi olemassa keske verto kaikista tärkeistä laste kirjan ominaisuuksista. Lap tarvitsee ja pystyy käyttämään kaikenlaista kirjallista mater aalia, sanoo julkaisupäällikk Juhani Järvelä Pyhäkouluy distyksestä.

Yhdistyksen omistama laste kirjoja ja muuta lapsityön materiaalia kustantava Laste Keskus avasi viime vuonna Hei singissä maamme ensimmäise lasten kirjallisuuteen ja muu hun lapsityön materiaaliin eri koistuneen Lasten Kirjakau pan. (KT)

Porin päivänä oli kaikilla mahdollisuus tutustua seurakuntien palvelukeskukseen. Vilkaista olikin, sillä parin päivän aikana arvioitiin talossa käyneen yli 5000 ihmistä.

Wiener Sängerknaben

Galuppi
de Victoria
Mendelssohn
Kratzschell
Kodaly
Offenbach
Schubert
Strauss
Purcell
Williams
Schütz
Lechner
Bach
Caplet

KESKI-PORIN KIRKKO

Torstaina 2.11.1978
klo 19.30
Lippuja: Satamusiikki/35622

Palveleva puhelin
1 5 5 6 6
Päivystys joka yö
kello 21–06

Nuorille!

Nuorisomessu 29. 10. klo 19 Pihlavan kirkossa
Yhteinen nuorten iltä 18. 11. klo 19 Länsi-Porin kirkossa

Adventtiseuraj nuorisomessu 2. 12. klo 19 Teljän kirkossa
Joulujuhla 16. 12. palvelukeskuksen seurakuntasalissa.

Porin seurakuntien diakoniakeskus

Eteläpuisto 10 III krs.

- sunnuntaina 19. 11. ja 10. 12. näkövammaisten kerho
- joka toinen maanantai klo 18.30 naistenpiiri
- tiistaisin ja torstaisin 12.30 rukouspiiri
- keskiviikkoisin klo 19 kitarakuoro
- torstaisin klo 14 miestenpiiri
- joka toinen keskiviikko klo 13 näkövammaisten päiväpiiri
- joka toinen torstai klo 18 Kuuloyhdistys

Itäpuisto 14, alakerta

- sunnuntaisin klo 9 pullakirkko
- tiistaisin klo 19 raamattu- ja rukousilta
- perjantaisin klo 19 katulähetystilaisuus

Kasvihuoneenkatu 16

- naistenpiiri joka toinen keskiviikko klo 18

Toejoen rukoushuone

- joka toinen sunnuntai katulähetysilta klo 18

Kuurot:

- joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina jumalanpalvelus Tuomarink. 16 tai kirkossa
- joka toinen tiistai klo 18.30 lähetyspiiri palvelukeskuksessa
- joka toinen viikko raamattu- ja rukouspiiri palvelukeskuksessa
- joka toinen viikko miesten raamattupiiri Tuomarink. 16:ssa

PIIRIT PYÖRIVÄT LÖYDÄTKÖ PAIKKASI SEURAKUNNASTA?

KESKI-PORI

Jumalanpalvelukset
– sunnuntaisin kello 10 Keski-Porin kirkossa
– sunnuntaisin kello 12 Ruosniemen kirkkokeskuksessa
– sunnuntaina 29. 10., 19. 11. ja 10. 12. klo 12 Pormestarinluodon seurakuntakodissa
– Pyhäinpäivänä 4. 11. ja sunnuntaina 3. 12. klo 11 Lyttilän rukoushuoneessa
– sunnuntaina 19. 11. klo 14 Isojoenrannan seurakuntakodissa

Seurakuntaillat:
– torstaisin klo 19 Ruosniemen kirkkokeskuksessa
– joka toinen tiistai klo 19 Toejoen rukoushuoneessa (esim. 17. 10.)
– joka toinen tiistai klo 19 Isojoenrannan seurakuntakodissa (esim. 24. 10.)
– n. kerran kuussa Hyvelän, Lyttilän ja Toukarin kodeissa

Lähetyspiirit:
– maanantaisin klo 18.30 palvelukeskuksessa, Itäpuisto 14
– joka toinen tiistai klo 14 kodeissa
– joka toinen tiistai klo 18 Teljäntorin rukoushuoneessa (esim. 17. 10.)
– joka toinen keskiviikko klo 13 Pormestarinluodon seurakuntakodissa (esim. 25. 10.)
– joka toinen torstai klo 13 kodeissa
– kuukauden kolmantena torstaina klo 14 Lyttilän rukoushuoneessa
Lisäksi: tiistaisin klo 18.30 merimieslähetyspiiri palvelukeskuksessa

Diakoniapiirit:
– keskiviikkoisin klo 18 palvelukeskuksessa
– joka toinen keskiviikko klo 13 Toejoen rukoushuoneessa (esim. 18. 10.)

Raamattupiirit:
– miesten piiri maanantaisin klo 19 palvelukeskuksessa
– joka toinen tiistai klo 18 Teljäntorin rukoushuoneessa (esim. 24. 10.)
– joka toinen keskiviikko klo 14 Teljäntorin rukoushuoneessa (esim. 25. 10.)
– joka toinen keskiviikko klo 18 Ruosniemen kirkkokeskuksessa (esim. 25. 10.)

– naisten raamattupiiri joka toinen keskiviikko klo 18 palvelukeskuksessa (esim. 18. 10.)
– torstaisin klo 19 Pormestarinluodon seurakuntakodissa
– torstaina 2. ja 30. 11. klo 14 Lyttilän rukoushuoneessa

Hopeakerhot (eläkeläisille):
– joka toinen tiistai klo 13 palvelukeskuksessa (esim. 24. 10.)
– joka toinen tiistai klo 13 Ruosniemen kirkkokeskuksessa (esim. 24. 10.)
– joka toinen tiistai klo 13 Isojoenrannan seurakuntakodissa (esim. 17. 10.)
– joka toinen keskiviikko klo 13 Pormestarinluodon seurakuntakodissa (esim. 18. 10.)
– joka toinen keskiviikko klo 13 Hyvelän kodeissa
– joka toinen keskiviikko klo 13 Säveltäjänkatu 5:ssä (esim. 25. 10.)
– joka toinen keskiviikko klo 13 Toejoen rukoushuoneessa (esim. 25. 10.)
– joka toinen torstai klo 14 Lyttilän rukoushuoneessa (esim. 26. 10.)

Esirukouspalvelu tiistaisin klo 17.30 Keski-Porin kirkossa

Svensk verksamhet:
– högmässan med H.H.N. den 4. 11. och 3. 12. kl. 13 i Keski-Pori kyrka
– församlingsafton den 22. 11. kl. 19 i Församlingshemmet, Itäpuisto 14
– bibelkrets den 23. 10., 13. och 27. 11. samt 11. 12. kl. 14 hos K. Kaipio, Yrjönkatu 7 D 47

Nuorten toiminta:
– keskiviikkoisin klo 19 raamattupiiri palvelukeskuksessa
– joka toinen keskiviikko klo 19 nuorten ilta Ruosniemen kirkkokeskuksessa (esim. 18. 10.)
– joka toinen keskiviikko klo 19 nuorten ilta Pormestarinluodon seurakuntakodissa (esim. 25. 10.)
– perjantaisin klo 20 lentopalloa palvelukeskuksessa
– lauantaisin klo 19 nuorten ilta, katso paikkaa kirkollisista ilmoituksista
– katso sunnuntain tilaisuuksia kirkollisista ilmoituksista!

Syksyn erityistapahtumia:

Palvelukeskuksen vihkeminen sunnuntaina 22. 10.
Porin kuorojen yhteiskonsertti sunnuntaina 22. 10. klo 18 Keski-Porin kirkossa
Lähetys- ja diakoniamyyjäiset itsenäisyyspäivänä 6. 12. klo 12–15 palvelukeskuksessa

PORIN TELJÄ

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin kello 10 Teljän ja Väinölän kirkossa. Rauhanpuisto 1:stä joka pyhä klo 9.30 kuljetus Teljän kirkkoon.

Lähetyspiirit:
– joka toinen tiistai klo 13 Teljän kirkolla
– joka toinen maanantai klo 19 maanantai- ja tiistai- ja keskiviikko (23. 10. Jokisella Sahalaistenk. 14 B, 6. 11. Loikkaalla, Väinörraitti 5 B, 20. 11. Salosella Nirkkolank. 24)
– tiistaisin klo 18 Annankatu 29:ssä
– joka toinen tiistai kymmenennen osan piiri klo 13. (17. 10. Niinillä Eteläpuisto 17 B, 31. 10. Mäkelässä Kalevanpuisto 58 A, 14. 11. Karvasella Ratakatu 14, 28. 11. Koskisella, Päärnäistenk. 8)
– joka toinen keskiviikko klo 18 Martintalossa (25. 10. seur.)
– joka toinen keskiviikko kotikerho klo 19 kodeissa
– torstaisin klo 13 Yrjönkatu 27:ssä
– joka toinen tiistai klo 19 Pinomäen kodeissa
– joka toinen torstai klo 18 Kaholmassa Saarentie 85:ssä

Diakoniapiirit:
– maanantaisin klo 19 Väinölän seurakuntakodissa
– joka kolmas tiistai klo 18 Kasvihuoneen. 16:ssa. 24. 10., 14. 11., 5. 12.
– joka toinen torstai klo 18 Annankatu 29:ssä. 19. 10., 2. 11., 16. 11., ...

Hopeakerhot (eläkeläisille):
– joka toinen torstai klo 13 Väinölän seurakuntatalissa. 26. 10., 9. 11., 23. 11., ja 7. 12.
– joka toinen keskiviikko klo 13 vanhusten kerho Kasvihuoneenkatu 16:ssa. 18. 10., 1. 11., 15. 11. ja 29. 11.
– kerran kuukaudessa tiistaisin päiväpiiri klo 13 Teljän kirkolla. 17. 11. ja 5. 12.
– kerran kuukaudessa maanantaisin klo 14 Kasvihuoneenkadun vanhustentalossa. 13. 11. ja 11. 12.
– joka toinen tiistai päiväpiiri klo 13 Annankatu 29:ssä. 24. 10., 7. 11., 21. 11. ja 5. 12.
– joka toinen keskiviikko klo 13 iltapäiväkerho Rauhanpuisto 1:ssä. 18. 10., 1. 11., 15. 11. ja 29. 11.

Lähetyslounas

Su 29. 10. Teljän kirkon Koi-vu lasalissa jumalanpalveluksen jälkeen

Vanhusten kirkkopyhä 22. 10. Teljän kirkossa ja 29. 10. Väinölässä
Väinöläviikko 23.–29. 10. Väinölän seurakuntatalossa
Tunnustuspäivät 3.–5. 11. Teljän kirkossa
Teljän kirkon 5-vuotisjuhla 26. 11. Teljän kirkossa

Raamattupiirit:
– joka toinen maanantai klo 19 miesten raamattupiiri Yrjönkatu 27:ssä
– tiistaisin klo 19 raamattupiiri ja rukouspiiri Teljän kirkolla

LÄNSI-PORI

Seurakuntaillat:
– joka toinen viikko Niittymaan kodeissa
– joka kolmas viikko Viasveden kodeissa
– joka kolmas viikko Ulasoorin kodeissa
Katso tarkemmin lauantain kirkollisista ilmoituksista!
Raamatturyhmä joka toinen torstai klo 13 Paarnoorin kerhohuoneessa (19. 10)

Lähetyspiirit:
– joka toinen tiistai Lattomerellä vuoroviikoin vanhustenpiirin kanssa
– joka kolmas viikko merimieslähetyspiiri Viasveden kodeissa
– joka toinen viikko Tuorsniemen kodeissa
– joka toinen tiistai Käppärän alueen kodeissa
– Reikon lähetyspiiri kodeissa
Tiedustele tarkemmin khranvirastosta tai tutki lauantain lehdistä!

Iltapäiväkerhot:
– joka toinen keskiviikko klo 13 Rauhanpuisto 1:ssä (esim. 18. 10.)
– joka toinen keskiviikko klo 13 Länsi-Porin kirkolla (25. 10.)
– joka toinen tiistai klo 13.30 Lattomerin kodeissa (17. 10.)
– joka toinen keskiviikko klo 13.30 Preiviikin srk.talossa (18. 10.)
– kerran kuukaudessa keskiviikkoisin klo 13 Paarnoorin kerhohuoneessa (seur. 8. 11. ja 22. 11.)
– joka toinen torstai klo 13 torstai- ja keskiviikko kerhohuoneessa (26. 10.)
Seurakuntalaisten vastuutunti sunnuntaisin klo 19 Länsi-Porin kirkossa
Kirkkokuoro harjoittelee tiistaisin klo 19 Länsi-Porin kirkolla
Diakoniapiiri joka toinen maanantai klo 19 Preiviikin srk.talossa (16. 10.)

PIHLAVA

Seurakuntaillat:
– keskiviikkoisin klo 18.30 Pihlavan seurakuntatalossa
– joka toinen keskiviikko klo 13 Kyläsaaren seurakuntatalossa
– joka toinen torstai klo 19 Enäjärven kodeissa
– joka toinen torstai klo 19 Yyterin kodeissa

Diakonia- ja merimieslähetyspiirit:
– keskiviikkoisin vuoroviik. klo 19 Mäntyluodon seurakuntakodissa tai yksit. kodissa

Lähetyspiirit:
– joka toinen keskiviikko klo 19 merimieslähetyspiiri Mäntyluodon srk.kodissa tai yksityiskodissa
Naistyö:
– joka toinen tiistai klo 19 askartelupiiri naisille Pihlatie 6:n kerhohuoneessa
– joka toinen torstai klo 19 naisten kerho Kyläsaaren srk.talossa

Kuorotoiminta:
– maanantaisin klo 19 kirkkokuoron harjoitus srk.talossa

Nuoret:
– maanantaisin klo 19 Kyläsaaren srk.talossa
– joka toinen perjantai-ilta klo 19 Pihlavan kirkon alakerrassa (10. 11.)
– joka toinen perjantai-ilta klo 19 Mäntyluodon srk.kodissa (20. 10.)
– joka toinen keskiviikko klo 19 raamattuhetki Pihlavan kirkon alakerrassa (25. 10.)
– sunnuntaisin klo 16 iltapäivä Pihlavan kirkon alakerrassa

Raamattupiirit:
– joka toinen keskiviikko klo 19 srk.talossa tai yksityiskodissa
– joka toinen tiistai klo 13 Mäntyluodossa
– joka toinen sunnuntai raamattupiiri, joka toinen keskustelupiiri klo 18 Kaanaan Santojentie 15 B:n kerhohuoneessa

Jumalanpalvelukset:
– sunnuntaisin klo 10 kirkossa, H.p.Eht. kahdesti kuussa
– kerran kuukaudessa Kyläsaaren srk.talossa ja Mäntyluodon srk.kodissa klo 14. Mainitaan sanomalehdissä erikseen.

Kultaisen iän kerhot:
– kuukauden 1. keskiviikkona klo 13 Kyläsaaren srk.talossa
– kuukauden 2. keskiviikkona klo 13 Pihlavan vanhustentalossa
– kuukauden 4. keskiviikkona klo 13 Mäntyluodon srk.kodissa

Kirkkomusiikin kasvualusta

Pohjoismaiset kirkkomusiikkipäivät pidettiin elokuun 17.–20. päivinä Helsingissä. Kaikki pohjoismaat olivat edustettuina. Suomalainen panos näillä päivillä oli erityisen voimakas, kun Lapuan piispa Yrjö Sariola ja Porvoon piispa John Vikström nousivat rohkeasti puolustamaan kirkkomusiikin asemaa ja samalla kirkkomusiikoitten asemaa kirkon toimesta tehtävän evankeliumin julistustyön eteenpäin viemiseksi.

Mitä nyt on tekeillä? Miksi piispat nyt ovat kirkkomusiikoitten rinnalla pohtimassa meidän ongelmiamme. Eihän tällaista ole tapahtunut ainakaan kahteenkymmeneen vuoteen jonka ajan olen ollut tiiviisti mukana kirkkomusiikki-rienoissa. Ovatko piispat lähteneet liikkeelle sen tosiasian ajamina, että jo hieman yli sata seurakuntaa on ilman pätevää kanttori-urkuria sen tähden ettei päteviä kanttori-urkureita enää kiinnosta heidän varsinaisen työnsä kirkon palveluksessa, vaan he hakeutuvat musiikkityöhön koulujen ja opistojen palvelukseen. Oikeinhan se on kun piispat huolehtivat seurakuntien eduista. Mutta sittenkin mitä ihmettä heillä on mielessä?

Näissä ajatuksissa istuin kuuntelemassa piispa Sariolan avajaisitelmää Helsingin yliopiston juhlasalissa. Ehkä juuri tästä syystä

kiinnitin kaiken tarkkaavaisuuteni juuri piispojen esiintymiseen näissä epätavallisissa ympyröissä. Piispa Sariola sanoi, että käytännön työssä kirkkomusiikot joutuvat havaitsemaan, että musiikkia ei tunnusteta tasaveroiseksi evankeliumin julistuksen muodoksi saarnan rinnalle. Tämä on hänen käsityksensä mukaan reformoitua hapatusta, joka on päässyt leviämään keskuuteemme. Tämän hapatuksen mukaan Raamattu on kirjoitettua sanaa, jonka tulkinta-tehtävä ei sovellu musiikille, vaan se kuuluu yksinomaan saarnaviralle, jonka yksinoikeudesta on pidettävä kiinni.

Sariola ei vetoa Daavidin psalmien musikaaliseen perintöön, vaan hän vetoaa Lutheriin, koska olemme luterilaisia. Luther on lausunut, että kaikki taiteet ja erityisesti musiikki on asetettava Juma-

lan palvelukseen, koska hän on ne luonut ja antanut ihmiselle lahjaksi. Niin todellakin. Onko niin, että vain Luther ja Sariola tämän voivat ymmärtää? Eikö sen pitäisi olla meille kaikille selvää? Niin vain ei ole. Jos muutkin kuin piispa Sariola tämän ymmärtäisivät, niin suhtautuminen kirkkomusiikkiin ja myös kirkkomusiikoihin muuttuisi hetkessä ystävällisemmäksi ja ymmärtäväisemmäksi. Tästä olisi ilman muuta seurauksena, että kirkkomusiikon virkojen taloudellinen asema saatettaisiin vertailukelpoiseksi muiden musiikon virkojen kanssa. Ja näin kirkkomusiikko tunnustettaisiin tasavertaiseksi työntekijäksi evankeliumin julistustyössä. Odotin erityisellä mielenkiinnolla, miten piispa Vikström suhtautuu virkaveljensä ajatusmaailmaan. Hän lausui ensi sanoikseen. "Suhtautuminen kirkkomusiikon asemaan ja osaan seurakunnan jokapäiväisessä elämässä on riippuvainen suhtautumisesta kirkkomusiikin asemaan seurakunnassa yleensä." Tässä kohdin tulin yhä vakuuttuneemmaksi, että kirkkomusiikkopula seurakunnissa ei ole niinkään meidän kirkkomusiikoitten ongelma, vaan yksityisen seurakunnan ja koko kirkon ongelma. Siksi nämä piispat, hyvän tahdon lähettiläit, ovat liikkeellä. Piispa Vikström painotti erityisesti sitä, että kirkkomusiikki kirkon musiikkina on erottamaton osa seurakunnan elämää ja toimintaa. Kirkkomusiikon tulee osallistua seurakunnan Sanaan liittyvään elämään, sakramentteihin, rukoukseen, hartauteen, ylistykseen ja kiitokseen.

Kirkkomusiikin kuuluminen osana seurakunnan elämään edellyttää myös, että seurakunnan päättävät elimet, kirkkoherra ja eri toimintamuotojen vastaavat työntekijät näkevät kirkkomusiikin oikean tehtävän ja sen satumaiset mahdollisuudet. Siis samoilla linjoilla kuin Sariola. Toivoo vain sopii, että se kirkkomusiikin ymmärtämisen vallo, mikä tänään loistaa piispanistuilta, olisi huomispäivän todellisuutta jokaisessa seurakunnassa. Musiikki on jumalan luomaa taidetta, joka viihtyy ja menestyy vain siellä, missä ymmärtämys ja otollinen tunneilmasto luovat siihen riittävät edellytykset.

Pohjoismaiset kirkkomusiikkipäivät ovat ennenmuuta tärkeä ja kulloinkin ajankohtainen keskustelufoorumi. Päivien aikana saatiin kuitenkin kuulla kymmenen kirkkokonserttia eri Pohjoismaitten edustajien esittämänä. Kouriintuntuvalla tavalla sai myös kokea kirkkomusiikoitten ekumeenisen yhteenkuuluvaisuuden kuunnellensa Anders Ekenbergin esitelmää roomalaiskatolisen liturgian nykyvaiheista. Suurta musikaalista vapautta uhkui myös se hetki, jolloin sai seisoa Uspenskin katedraalissa kuuntelemassa Einojuhani Rautavaaran Vigiliata ainoasta oikeasta uskosta. Kirkkomusiikin aito kasvualusta onkin elävä usko yli kaikkien rajojen.

Heino Kantola

Porin NTKY Syksy 1978

Aikuisten kerhot:

ma klo 13.00 Kultaisen iän kerho joka toinen viikko seur. 23. 10.
ma klo 18.45 Keskustelupiiri joka toinen viikko, seur. 16. 10.
ma klo 20.00 Lauluryhmä joka toinen viikko, seur. 16. 10.
ti klo 13.00 Äitienkerho joka toinen viikko, seur. 17. 10.
ke klo 18.00 Käsityö- ja lukupiiri, seur. 18. 10.
ke klo 18.00 Lähetysompeluseura perheissä joka toinen viikko, seur. 18. 10.

Leirit ja retket:

Tyttöjen ja nuorten dialeiri Kivinillä 21.–22. 10.

Kurssit:

Kodinhoitoaiheinen esitys: Raakasalaateista ja maistiaiset (maksu 2 mk) torstaina 19. 10. klo 18.30
Tyrokskoristeiden valmistuskurssi tytöille ja nuorille torstaina 2. ja 9. 11. klo 17.30
Joulukoristeiden valmistuskurssi torstaina 30. 11. klo 17.30

Lasten ja nuorten kerhot:

ma klo 17.30 Harrastekerho, askartelu, kotitalous (yli 8 v.)
ma klo 18.30 Tyttöjen lauluryhmä
ma klo 19.30 Nuorten aikuisten lähetyspiiri perheissä joka toinen viikko, 23. 10.
ma klo 20.00 Nuorten aikuisten lauluryhmä joka toinen viikko 16. 10.
ti klo 17.30 Peli- ja palloiluita (tytöt ja pojat) joka toinen viikko, alk. 24. 10.
ti klo 18.00 Isojen tyttöjen ja nuorten kotitalous- ja askartelukerho joka toinen viikko 17. 10.
ti klo 18.00 Isojen tyttöjen ja nuorten kitaransoitto joka toinen viikko 24.10.
to klo 17.30 Tyttöjen askartelukerho
to klo 18.30 Tyttöjen voimisteluterho
to klo 17.45 Kerhonohjaajien vihjeiltä joka kuukauden I torstaina su klo 13.00 Pyhäkoulu
su klo 14.30 Nuorten aikuisten keskustelupiiri Kalevanpuisto 5:ssä joka kuukauden viimeinen sunnuntai.
Kursseille, leireille ja retkille voi ilmoittautua sekä saa lähempiä tietoja kerhoissa ja puh. 12 418.

NTKY:n juhla- ym. tilaisuuksia Esivallankatu 6:ssa
ke 25. 10. klo 19.00 Yhdistysilta
ti 7. 11. klo 18.00 Tyttöjen ja nuorten musiikki-ilta
su 19. 11. klo 15.00 Lähetystilaisuus
to 23. 11. klo 18.00 Tyttöjen ja nuorten yllätysten ilta
ke 29. 11. klo 18.00 Syyskokous
ke 29. 11. klo 19.00 Yhdistysilta
la 2. 12. klo 18.00 Adventtijuha
ke 6. 12. klo 13.00 Joulumyyjäiset
to 7. 12. klo 18.00 Tyttöjen ja nuorten joulujuha
su 10. 12. klo 15.00 Yhdistyksen joulujuha

VÄINÖLÄVIIKKO 23.–29. 10. 1978 Väinölän seurakuntatalossa

Maan. 23. 10. Lähimmäisen ilta klo 19 salissa, erit.opett. Kalevi Lamminen, Pekka Kaljala, Heino Kantola, kahvi.
Tiist. 24. 10. Musiikki-ilta klo 19 kirkossa, Teljän kamarikuoro joht. Jussi Laukola, Heinonen
Keskiv. 25. 10. Kodin ja askartelun ilta klo 19 salissa. Askarteluohj. Salme Mäkinen, filmi, iltahart. Vilho Eskelinen
Torst. 26. 10. Hopeakerhopäivä klo 13 salissa, sosiaalitark. Irma Roininen: Vanhusten sosiaalipalvelut, Pauli Vuola
Torst. 26. 10. Nuorten ilta klo 19 salissa, Simo Koivunen, Vilho Eskelinen
Sunn. 29. 10. Vanhemmanväen kirkkopyhä ja ehtoollisjumalanpalvelus. Pekka Kaijala, kirkkokahvi, ohjelmaa, yksinlaulua Heino Kantola

REPOSAARI

– sunnuntaisin ja pyhinä klo 10 jumalanpalvelus kirkossa

Seurakuntakodissa:
– maanantaisin klo 18.15 rippikoulu
– tiistaisin klo 18 lapsikuoron harjoitus
– tiistaisin klo 19 kirkkokuoron harjoitus
– keskiviikkoisin klo 13 kunto-kerho ja diakoniapiiri
– keskiviikkoisin klo 19.30 raamattupiiri
– torstaisin klo 19 merimieslä-

hetyspiiri kodeissa
Merimieslähetysmyyjäiset ke 6. 12. klo 14 Junnilassa
Eläkeikäisten joulujuha su 10. 12. klo 13 Junnilassa

AHLAINEN

Seurakuntakodissa:
– joka toinen perjantai klo 19 naisten piiri
– joka toinen lauantai 19.30 nuorten ilta
– kirkkokuoro aloittaa 26. 10. klo 19
– joka toinen maanantai klo 19 "Aikuisten rippikoulu"

Kirkkovaltuuston ehdokkaan numero merkitään valkoiseen vaalilippuun

Seurakuntaneuvoston ehdokkaan numero merkitään siniseen vaalilippuun

Hei tytöt ja pojat!

Seurakunnat järjestävät teille mukavaa kerhotoimintaa alla olevissa paikoissa. Tule mukaan ja tuo toverisikin!

Poikakerhot

Keski-Porissa

- ma 16 Ruosniemen kirkolla, ma 18 lentopallokerho palvelukeskuksessa
- ti 16 Toukarin koulussa, ti 17.30 Toejoen koulussa
- ke 15.30 Pormestarinluodon srk.kodissa, ke 17 lentopallokerho Pohjois-Porin yläasteella, ke 18 Kallelan koulussa
- to 16 Aittaluodon koulussa, to 17 Palvelukeskuksessa veistokerho, to 19 jousikerho
- pe 16 Lyttilässä

Teljässä

- ma 17 jousikerho Väinölän kirkolla,
- ti 17.30 lennokkikerho Väinölässä, ti 17.00 poikakerho Koivulantie 20:ssä, ti 17.30 Saarentie 85:ssä Kalaholmassa
- ke 16.30 ohjelmakerho ja 18 liikuntakerho Väinölässä, ke 16.30 alle 12 v. Presidentinpuistok. 30:ssä, to 16 Sampolan koulussa,
- to 16.30 Kasvihuoneenk. 16:ssä, to 17.00 Presidentinpuistok. 30:ssä
- pe 17 Tuomarink. 34:ssä, pe 18 yli 12 v. sähköautoratakerho Väinölässä, pe 16.30 Annankatu 29:ssä

Länsi-Porissa

- ma 16 Tuorsniemen koulussa, ma 18 Paarnoorin kerhohuoneessa, 18 Länsi-Porin kirkolla
- ti 17 Ulasoorin koulussa
- ke 16 Preiviikin kerhohuoneessa, ke 17 Länsi-Porin kirkolla askartelukerho, ke 18 Länsi-Porin kirkolla
- to 16.30 Niittymaan koulussa, to 18 Paarnoorin kerhohuoneessa, to 19 Preiviikin kerhohuoneessa (nuoret)
- pe 17 Lattomeran kirkossa

Pihlavassa

- ma 16.30 koulussa liikuntakerho, ma 17.30 ohjelma- ja askartelukerhot
- ti 16.30 Pihlavan koulussa liikuntakerho, kirkolla ti 17 alle 11 v ja klo 18 yli 11 v.
- ke 17 harrastekerho Kyläsaaren srk.talossa, ke 18 harrastekerho Pihlavan kirkolla
- to 16.30 liikuntakerho Mäntyluodon koulussa, to 18 ohjelma- ja askartelukerhot Mäntyluodon srk.kodissa.
- pe 17 alle 10 v. ja pe 18 yli 10 v. poikakerho Kaanaan Santojentie 15 B kerhohuoneessa.

Reposaaressa

- ke 16.30 poikakerho ala-asteen voimistelusalissa ja seurakuntakodissa

Tyttökerhot

Keski-Porissa

- ma 16 alle 10 v. ja ma 17 yli 10 v. Lyttilässä, ma 17 Ruosniemen koulussa
- ti 16 alle 10 v. ja ti 17 yli 10 v. Pormestarinluodon srk.kodissa, ti 17 Aittaluodonkatu 7:ssä, ti 18 Ruosniemen kirkolla
- ke 17 Säveltäjänkatu 5:ssä, ke 17 liikuntakerho palvelukeskuksessa
- to 16.30 Isojoenrannan srk.kodissa, to 17 alle 10 v. ja to 18 yli 10 v. Toejoen rukoushuoneessa, to 18 askartelukerho palvelukeskuksessa
- pe 16 palvelukeskuksessa, pe 17 Toukarin koulussa

Teljässä

- ma 17 alle 10 v. Annankatu 29:ssä, ma 17 alle 10 v. Pinomäen koulussa, ma 17 alle 10 v. Nummenkatu 7:ssä
- ti 17 alle 10 v. Kartanon koulussa, ti 16.30 alle 10 v. Kalaholman koulussa, ti 16.30 alle 10 v. Teljän kirkolla
- ke 17 alle 10 v. ja ke 18 yli 10 v. Sampoan koulussa, ke 17 alle 10 v. Kiertokatu 18:ssä
- to 16 alle 10 v. ja to 17 yli 10 v. Koivulantie 20:ssä, to 17 yli 13 v. askartelukerho Teljän kirkolla, to 17 yli 10 v. Väinölän kirkolla, to 17 alle 10 v. ja to 18 yli 10 v. Tuomarinkatu 34:ssä

län kirkolla, to 17 alle 10 v. ja to 18 yli 10 v. Tuomarinkatu 34:ssä

Länsi-Porissa

- ma 17 tyttökerho Pietniemen Aaltosella
- ti 16 talouskerho L-P:n kirkolla, ti 16 alle 10 v. Paarnoorissa (ent. Hankimaan kauppa), ti 17 samassa paikassa luovan ilmaisun kerho 10–14 v.
- ke 16.30 Preiviikin srk.talossa, ke 16 Rauhanpuisto 1:ssä sekä ke 17 ja ke 18 harrastekerho "Tyttis" Länsi-Porin kirkolla
- to 16 Lattomeran kirkossa, to 18 Niittymaan koulussa, to 17 askartelukerho Länsi-Porin kirkolla
- pe 16 Tuorsniemen koulussa

Pihlavassa

- ma 16 tyttökerho 7–10 v., ma 17 nokkahuilukerho ja ma 18 10 v. täyt. kerho, kaikki Santojentie 15 B kerhohuoneessa, ma 16 Kyläsaaren srk.talossa 7–8 v.
- ti 16 tyttökerho 6–10 v., ti 17 nokkahuilukerho, ti 18 kerho yli 11 v. kaikki Mäntyluodon srk.kodissa
- ke 17 kerho 7–10 v. ja ke 18 yli 10 v. Pihlavan kirkolla, ke 16 Pihlavan kerhohuoneessa 7–10 v.
- to 17.30 kerho 7–10 v., to 18.30 nokkahuilukerho, to 19 yli 10 v. näytelmäkerho, kaikki Kyläsaaren srk.talossa
- pe 15 Mäntyluodon srk.kodissa 7–9 vuotiaat.

Reposaaressa

- ti 16 seurakuntakodissa

Tule sinäkin

pyhäkouluun

Keski-Pori

- Palvelukeskus, Itäpuisto 14 klo 10
- Pormestarinluodon srk.koti klo 10
- Isojoenrannan srk.koti klo 11
- Ruosniemen kirkko klo 12
- Säveltäjänkatu 5 klo 12
- Toejoen rukoushuone klo 13
- Toukari, Aino Haavisto klo 13
- Eteläpoikkik. 30, Toivonen klo 12

Porin Teljä

- Teljän kirkko klo 10
- Väinölän kirkko klo 12
- Kasvihuoneenk. 16 klo 12
- Kiertokatu 18, Salminen klo 12
- Tuomarink. 34 klo 12
- Tapionk. 8, rukoushuone klo 13
- Pinomäki, kodeissa klo 12
- Kartanon koulu klo 12
- Esivallankatu 6, NTKY klo 13
- Neuvosmiehenk. 6, klo 15
- Visatie 11
- Koivulantie 20

Länsi-Pori

- Kirkko klo 10
- Pietniemi, Helmi Karvanen klo 13
- Tuorsniemi, koulu klo 13
- Preiviiki, srk.talo klo 11.30
- Lattomeri, kirkko klo 13
- Niittymaa, koulu klo 13
- Viasvesi, Mäkelä klo 13
- Liinaharjantie 84 klo 10
- Rauhanpuisto 1 klo 14

Pihlava

- Kirkko klo 11
- Kyläsaari, srk.talo klo 11.30
- Mäntyluoto, srk.koti klo 12
- Kaanaa, Santojent. 15 B klo 12
- Uusiniitty, Korpela

Reposaaari

- Seurakuntakoti klo 10

Ahlainen

- Seurakuntakoti klo 12

Satakunnan Kirjateollisuus Osakeyhtiön sanomalehtiöffsat, Pori 1978

Porin Kirkkosanommat

Porin Ev.lut. seurakuntien julkaisu • Painos 37.000 kpl • Jakelu jokaiseen porilaiseen kotiin.

Päätoimittaja
Jorma Pakkanen
Toimitussihteeri
Hannu Rasila
Toimituskunta

Paavo Yrjölä, Salme Anttila ja Raili Turtola

Toimituksen osoite Hallituskatu 9, 28100 PORI 10

Äidit lapsineen

ovat tervetulleita äiti-lapsikerhoihin, joita seurakunnat järjestävät

Pihlavan kirkolla joka toinen keskiviikko klo 12.30

Teljän kirkolla joka toinen keskiviikko klo 13

Väinölän kirkolla joka toinen keskiviikko klo 13

Seurakuntien palvelukeskuk-

sessä joka toinen keskiviikko klo 12.30

● keskustelua kahvikupposen äärellä

● askartelua ja yhdessäoloa

● hiljentymistä kotiaskeitten lomassa

● lapsille omaa mukavaa toimintaa

Kysele tarkemmin seurakuntasi lehtorilta!